

Rudniška nesreča v Hastings.

ŽALOSTNI PRIZORI. — "KJE SI IN KDAJ PRIDEŠ, LJUBI MOŽ?" — **VDOVE SO BLAZNE.** — **TRUPLA SO OŽGANA, DIŠE PO PLINU.** — **SPOZNATI JIH NI MOGOČE.** — **SPOZNA SE JIH PO ŠTEVILKAH.** — **REŠILNA DELA BODO MOGOČE TRAJALA CELO LETO.** — **OD SLOVENCEV SO OSTALI PRI ŽIVLJENJU SAMO TRIJE.** — **BILI SO BOLNI.**

Hastings, Colo., — Po razstrelbi sem obiskal pozorišče. Žalost in tuga ležita nad lično gorsko naselbino, ki leži v soteski med pustim gorovjem. Kamor sem prišel, je bilo treba tolažiti in človek bi moral imeti srce iz kamena, da se ne bi sočutno odprlo.

Tu drhteče vdova v blaznem obupu in kliče:
— Kje si in kdaj prideš, ljubi mož?
Oh njej stoje tresoči se otroci, ki se še ne zavedajo, kaj so izgubili.

V dno duše te pretrese, ko pripeljejo na vozu novo truplo, dišeče po dimu in plinu in ga ni mogoče spoznati. Videl sem mlado mehikansko vdovo; nemirno je šetala sem ter tja in nemo je gledala v suhe hribe. Napol črna žena joka z mozem in žalostno pripoveduje:

— 13 črncev nas je v naselbini in izgubili smo jih 7!
Rov je ograjen z vrvmi in le delavcem je dovoljen vstop. Tudi konzulom dovolijo iti v jama. Tako je prišel grški konzul, ki zastopa tudi Mehikance, in izrazil se je, da bo mogoče prej minilo leto, predno bodo spravili na površje vse ponesrečence.

Ta čudna razstrelba ni vrgla ven zemlje, temveč je vdarila v jama, ki je baje tri milje dolga in drži navpično. Poka razstrelbe ni bilo niti slišati, kakor na pr. pred šestimi leti v Primero, Colo., ko se je zemlja stresla nekaj milj naokoli.

Do danes so spravili na dan do 30 mrtvih premogarjev, med njimi je nekaj Slovencev, katerih se je ponesrečilo nad 30. Slovenska naselbina jih tudi ni mnogo več štela.

Le trije niso umrli. Eden ima zlomljen hrbet, drugi je bolan, ker se je bil že prej preveč nadihal jamskega zraka. Srečen slučaj je tudi nanesel, da je tretji rojak bil isti dan nekoliko bolan. Ti trije niso šli delat v jama.

Danes sta pokopana v Trinidad, Colo., (15 milj od Hastingsa) samo dva rojaka. V Trinidad bodo namreč pokopali vse žrtve razstrelbe.

To sta JOHN SLAK, star 24 let, neoznjen, doma nekje na Dolenjskem in MAT ŠTIMAC, doma iz Črnega Loga, Hrvatsko, star 26 let. Prvi je spadal k SNPJ, drugi pa — nikamor.

Danes, ko to pišem, so zopet 26 novih pripeljali iz jame. Koliko je med njimi Slovencev, mi ni znano, kajti spoznati jih je mogoče le po — številkah, ki jih imajo pri sebi. Drugače jih sploh ni mogoče spoznati.

Razstrelba se je pripetila ob času, ko so bili nekateri na potu na delo in jih je doletela nesreča na glavni progi.

Do danes sem dobil sledeče imena ponesrečenih rojakov:

JOHN KRESOVIČ, star 30 let; JOE KOSIČ, 27 let; FRANK KOSIČ, 21 let; TONY ZADKOVIČ, 42 let. Omenjeni so doma iz Račič pri Novem gradu na Primorskem;

ANTON DEKLEVA, 30 let, doma iz Prema na Notranjskem; JOHN KLOBAS, nekje od Hrvatske, oženjen;

JOE ČRNETIČ, 24 let, doma iz Ilirske Bistrice na Notranjskem, oženjen in zapušča vdovo in enega otroka;

FRANK ŽERNADA, 24 let, oženjen, doma iz Divač (?) na Primorskem; JOE TURKOVIČ, 31 let, iz Sapje na Primorskem; zapušča vdovo in dva otroka;

FRANK GERL, 21 let, doma je bil v Račič na Primorskem; MARTIN KRESOVIČ, 29 let, Račica na Primorskem, zapušča ženo in dva otroka; TONY KRESOVIČ, 25 let, Račica, Primorsko;

ANTON POZLEP, doma iz Rač pri Gočah na Gorojskem, zapušča ženo in štiri otroke; bil je član KSKJ, dr. sv. Alojzija, Chicago, Ill; FRANK VERNIK, doma pri Kamniku; bil je pečlar in v njegovem stanovanju so našli v posodi za premog \$1,780; bil je sedem let v Ameriki. Star je 52 let, precej osivelih las in majhne postave. Ker je živel samotno, se ne ve, ali ima kaj sorodnikov ali ne.

MAT. VALENCIČ, 32 let, doma iz Lisea na Primorskem, zapušča vdovo in enega otroka; TONY MARINČIČ, 40 let, Knežak na Notranjskem; ni bil pri nobenemu društvu; JAKOM TOMŠIČ, 24 let iz Bač na Notranjskem; ni bil pri društvu; ŠTEFAN RAKIČ, 30 let, iz Bosne; JOE SMOLIČ, doma iz Dobrnj na Dolenjskem, 32 let, zapušča vdovo in štiri otroke, član SNPJ; ANDREJ TEKAVC, 30 let, oženjen, dva otroka, doma iz Št. Vida pri Cirmici na Notranjskem; JAKOB ŽELE, 27 let, zapušča ženo in enega otroka.

Te rojake sem do danes popisal. Jih je še nekaj več. Iz ene hiše, kjer jih je bilo več na stanovanju, jih je mrtvih 8 Slovanov.

Inžinirji za Francijo.

Poslali bodo na Francosko mnogo inženirjev. — Danes bodo pričeli vebati 10 tisoč mož.

Washington, D. C., 7. maja. — Prva vojaška ekspedicijska, katero bodo poslale Združene države v Evropo, bo sestajala iz devetin polkov inženirjev, ki bodo gradili železnice.

Ti polki inženirjev bodo popravili železniške proge, ki so bile razdejane zadej za fronto. Deset tisoč ameriških inženirskih vojakov bo nadomestilo še enkrat toliko številni francoskih vojakov, ki bodo šli na fronto.

Maršal Joffre in Viviani sta ameriško vlado za tako ekspedicijsko najprej prosila. Takoj spoznal je bila vlada naklonjena taki ekspedicijski in jo je takoj dovolila, ko so bili izdelani načrti.

Tudi v Rusijo bodo poslali enako ekspedicijsko, ki pa bo sestavljena iz civilistov. Ta ekspedicijska bo odpetovala, ko bo prva še na potu. Ta ekspedicijska bo gradila in popravljala sibirsko železnico, ki je za Rusijo za prevoz municije toliko važna. Po tej poti gre municija in živež po Tihem oceanu preko Japonske.

Te ekspedicijske so prva dejanska vdeležba Združenih držav v svetovni vojni. Moštvo za to ekspedicijsko bodo pričeli rekrutirati takoj danes in sicer v New York, St. Louis, Chicago, Boston, Pittsburgh, Detroit, Atlanta, San Francisco in Philadelphia. Nabirali se bodo samo prostovoljci. Teh 9 polkov bo organiziranih pod odredbe narodne obrambe in bodo poklicani v službo, kadar se bo pokazala potreba.

Ne bodo pa samo vebati moštva za železniška dela, temveč bodo poklicani v službo največji inženirski ženiji. Tako bo poklican William Barclay Parsons, ki ima mnogo zaslug pri gradbi Panamskega prekopa in pri newyorški podzemni železnici.

Ekspedicijski bo poveljeval generalni major s svojim štabom visokih šarž. Parsons je bil danes v vojnem departmantu in se zato domneva, da bo imel v ekspedicijski zelo važno mesto.

Vsak polk bo imel tisoč mož. Inženirski polk ima dva bataljona vsak bataljon tri stotnije po 164 mož. Štab, častniki in bolnišnične osonbe bodo tvorili tudi tisoč oseb. To bodo tri brigade, katerih vsaki bo poveljeval en brigadni general.

Mnogo tovarna za mostove je ponudilo svoje osonbe za to ekspedicijsko. Ponudili so tudi potrebno opremo.

Upati je, da bo vlada to ponudbo sprejela.

Ribiške ladje v boju.

Paris, Francija, 7. maja. — Iz San Sebastiana na Španskem poročajo, da je nemški podmorski čoln napadel ribiško brodograd, ki je bilo sestavljeno iz španskih in francoskih ladij. Med temi sta bili tudi dva francoska ribiška parnika "Verdun" in "Marne", ki sta bila oborožena z malimi topovi. Parnika sta takoj pričela streljati na podmorski čoln, ki se je moral potopiti.

Pozneje se je podmorski čoln zopet prikazal in boji se je prijel znova. Trajal je celo uro in oba parnika sta se potopila. Pogrešajo sedem ribičev. V tem boju sta bili potopljeni tudi dve španski ladiji.

Še tri leta vojne.

Cleveland, Ohio, 7. maja. — Vojni tajnik, Newton D. Baker, je bil danes v Clevelandu. Ko je govoril o vojni, je rekel, da ni upanja na skorajšnji mir. Vojni departament se je pripravil za najmanj triletno vojno.

Med mrtvimi sta dva člana JSKJ, eden KSKJ, pet, ali več SNPJ, štirje NHZ, sedem H. Z. of Ill.

Do danes so vzeli ven 30 trupel, ki so zelo opaljena, da jih ni mogoče spoznati.

Odigravajo se pretresljivi prizori.

Ne vem, ako sem vse prav navedel, kajti od žalosti presunjenih ljudi je zelo težko izvedeti pravo.

Proti kanclerju.

Nekatero nemško časopisje zahteva, naj vlada takoj pojmasi svoje vojne cilje. — Slabo vodstvo.

London, Anglija, 7. maja. — Reuterjeva brzojavna agentura je dobila več poročil, iz katerih je razvidno, da nemško časopisje še vedno napada nemškega državnega kanclerja in njegovo politiko.

"Deutsche Tageszeitung" pravi, da je bilo stavljenih v nemškem državnem zboru več interpelacij glede vojnih ciljev centralnih držav ter da ni Hollweg odgovoril na nobeno teh interpelacij. Z odgovorom hoče najbrže toliko časa odlašati, da bo končana socialistična konferenca v Stockholm.

Skoraj vse časopisje se strinja v tem, da je kancler nezmogel opravljati svojo službo.

Zlaj potrebujemo kremenitih in odločnih ljudi. Nemčija se še nikdar ni nahajala v takih stiskah. Za njo bo usodopolno, če bodo imeli še naprej vodstvo taki ljudje kot je kancler Bethmann-Hollweg.

Tovarna za nikel pogorela.

Kritjanja, Norveško, 7. maja. — Velika tovarna za nikel, katerega so izvažali v Nemčijo, je pogorela. Tovarna je tako poškodovana, da se mora vse obratovanje vstaviti.

Po vsej Norvegiji se je v zadnjem času agitiralo, da se naj prenehajo pošiljati nikel v Nemčijo, ker Nemci brezobzirno potaplajo norveške ladje.

Aretirana delavska deputacija.

Kodanj, Dansko, 7. maja. — Iz Švice poročajo, o nemškem postopanju, kako prenečati delavske stavke.

V državnem zboru je prišlo do vroče debate med socialističnim poslanceom Cohnom in dr. Helfferichom, notranjim ministrom, ker je vlada v soboto zaprla delavsko deputacijo, ki je prišla k podtajniku notranjih zadev, da bi z njim razpravljali o situaciji.

Amerikanci iz Turčije.

Bern, Švica, 7. maja. — V Bern v Švici je prišlo devet ameriških misionarjev iz Turčije in deset mornarjev interniranih ameriškega kanonskega čolna "Scorpion".

Na avstrijski meji so oili internirani tri tedne.

Stockholm, Švedsko, 7. maja. — Ameriški poslanik, Ira Nelson Morris, je prejel poročilo, da je 70 Amerikancev zapustilo Carigrad in gredo v Bern v Švici. Tudi je vse pripravljeno za odhod 20 ameriških konzularnih uradnikov.

Razsipanje hrane na Angleškem.

London, Anglija, 7. maja. — V kratkem bodo izdali na Angleškem odlok, po katerem bo kaznovan vsak, ki bo po nepotrebnem in preveč rabil hrano.

Pall Mall poroča, da bo vlada vpeljala monopol na žganje.

Cesar čestita svojemmu sinu.

Amsterdam, Nizozemsko, 6. maja. — Nemški cesar je poslal svojemmu sinu sledečo brzojavko: "Tvoj letošnji rojstni dan je padel v resen in odločen čas. V hvaležnem in polnem zaupanju gledam jaz in domovina na Tvojo in druge fronte, ki neustrahovano stojijo trdno in bodo ostale nepremagljive v novih bojih. Bog naj dodeli domovini v novem letu Tvojega življenja polno zmago in mir poln sreče."

POZOR!

Ker nam je od drugega natisa zaostalo kakih 300 Koledarjev, prodajamo sedaj po 15c komad. SLOVENIC PUBLISHING CO., 23 Cortlandt St., New York, N. Y.

Med mrtvimi sta dva člana JSKJ, eden KSKJ, pet, ali več SNPJ, štirje NHZ, sedem H. Z. of Ill.

Do danes so vzeli ven 30 trupel, ki so zelo opaljena, da jih ni mogoče spoznati.

Odigravajo se pretresljivi prizori.

Ne vem, ako sem vse prav navedel, kajti od žalosti presunjenih ljudi je zelo težko izvedeti pravo.

Matija Pogorelec

Razne fronte.

Francosko bojišče.

London, Anglija, 7. maja. — Na Hindenburgovi črti so bili večerj zelo vroči boji. Zboljšali smo svoje postojanke vzhodno od Bullecourt. Južno od Oppy smo odbili bombin napad.

Nočno poročilo:

Južno od reke Sommes so večerj popoldne Nemci izvršili tri protinapade. Prvi naval smo odbili s strojnimi puškami. Drugi naval smo razbili z artilerijo; ravno tako tretjega in noben Nemec ni prišel do naše bojne črte.

Danes jutraj smo zasačili večji sovražni oddelk na prostem polju; namerili smo nanj artilerijo in sovražnika smo skoraj uničili.

Pariz, Francija, 7. maja. — Večerj zvečer in ponoči so nemške čete kazale zelo veliko odprano moč severozajadno od Soissons in ob Chemin-des-Dames. Opazili smo, da so Nemci dobili štiri nove divizije.

Ljute protinapade so Nemci izvršili pri Froimont, Cerney Hurtibise, Craonne in Vaulere. Ti napadi so imeli uspeh, da smo napredovali.

Nemci so naskakovali v gostih rojlih, naša artilerija in strojne puške pa so jih kosile kot mrpy. — Vjeli smo več kot 6200 Nemcev. — Od 16. aprila smo vjeli več kot 29 tisoč nemških vojakov.

Nočno poročilo:

Nemci niso več obnovili napadov severno od Moulin in Chemin-des-Dames. Hudi artilerijski boji se nadaljujejo pri Hurtebise in Craonne.

Rusko bojišče.

Petrograd, Rusija, 7. maja. — Pri vasi Potehni ob reki Bereznji je naša artilerija preprečila nemški poskus približati se naši črti. Ena sovražna kompanija je naskočila naše zakope z ročnimi granatami, naša artilerija pa je napadajoče čete razpršila.

Pri Kabarovec so Nemci pričeli s hudim bombardiranjem.

Boji na Balkanu.

Pariz, Francija, 7. maja. — Na celi fronti se vrše vroči boji. Z naskokom, katerega so izvršile francoske in grške (Venizeloseve) čete, smo pri Lomnici napredovali na fronti petih kilometrov.

Protinapad, katerega so naslednji dan izvršili Bolgari, je odbil en grški regiment in vjel več sovražnikov. V teh bojih so se grški vojaki izborni obnesli.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 7. maja. — V dolini Sugana jen aš ogenj prisilili sovražno artilerijo, da je utihnala. — Večraj je ovrhal boje dež.

Ob Soči je avstrijska artilerija bila zelo živahna od Plav pa doli do morja.

Vlak s francosko komisijo skočil s tira.

Arcola, Ill., 7. maja. — Lokomotiva in nekaj voz vlaka, v katerem so se peljali maršal Joffre, Viviani in drugo francosko poslanstvo iz Chicago, je nočoj ob 7.25 skočilo z železniškega tira. Bili so ravno pri večerji. Viviani in admiral Chocheprat sta šla iz voza, da se prepričata o nesreči. Joffre pa je ostal v vozu in je večerjal dalje. Ranjen ni bil nikdo.

Potopljeni norveški parniki.

London, Anglija, 7. maja. — Norveški zunanji urad naznanja, da je nemški podmorski čoln potopil norveška parnika "Capto" in "Natuna". Moštvo je bilo rešeno.

POZOR NAROČNIKI!

Izvedeli smo, da potuje po Pennsylvaniji nek človek z imenom KOS, ki se izdaja za zastopnika "Glas Naroda". Težje človeka ni naše upravnitvo nikoli pooblaštilo za pobiranje naročnine. — Mi ga sploh ne poznamo. Rojaki, ne zapuajte mu denarja. Naši zastopniki so oni, katerih imena so priobčena v "Glas Naroda" ali so po tajniški družina J. S. K. J.

Položaj na Ruskem.

PRIJATELSTVA MED RUSKIMI IN NEMŠKIMI VOJAKI MO-RA BITI ENKRAT KONEC. — NEK VOJAŠKI STROKOVNJAK PRAVI, DA BO IZBRUHNILA V RUSIJI DRŽAVLJANSKA VOJNA. — SVARILU VRHOVNEGA POVELJNIKA DVINSKE FRONTE, GENERALA GURKA. — APEL BELGIJSKEGA IN SRBSKEGA POSLANIKA. — DEMONSTRACIJE V PETROGRADU IN DRUGIH RUSKIH MESTIH.

Petrograd, Rusija, 6. maja.

General Gurko, vrhovni poveljnik zapadne ruske fronte je izdal posebno armadno povelje, v katerem pravi, da morajo Rusi sinatrati nemške vojake kot sovražnike ne pa kot prijatelje oziroma tovariše. Zadnji čas se je namreč že večkrat pripetilo, da so se na fronti sešli ruski vojaki z nemškimi ter se prijateljsko pogovarjali med seboj.

General Gurko pravi, da hočejo Nemci nastaviti Rusom past, ter da se jim na zunaj kažejo prijazne, v resnici pa gledajo, kako bi jim kolikor najbolj mogoče škodovali.

Morda je tudi želja Nemčije skleniti separaten mir z Rusijo, da bi poslala vse svoje vojake z ruske fronte na zapadno bojišče ter dosegla, česar zadnjih dveh letih ni mogla doseči.

General Gurko pravi:

— Toda ne samo Angležem in Francozom, pač pa tudi nam preti velika nevarnost. Nemci kaj lahko opustijo za nekaj časa francosko in angleško fronto ter z vsilo navalijo na nas. V tem slučaju bo vse prejšnje prijateljstvo pozabljeno in izkazalo se bo, da bilo to prijateljstvo samo krinka, pod katero je koval sovražnik svoje zahrbne načrte.

Armadno povelje končuje z besedami, paj vojaki izpolnejo svojo dolžnost napram Rusiji in napram svojim zaveznikom.

Vojaki, pišite prve strani nove zgodovine s krvjo, če bo potrebno!

Zastopniki belgijskega in srbskega poslanstva so v posebnem javnem pozivu pozvali ruski narod, naj ne pusti Srbov in Belgijcev na cedilu.

Washington, D. C., 7. maja. — (Poročilo United Press). — Nek vojaški strokovnjak, ki je temeljito zasledoval vse dogodke zadnjih dni v Rusiji, je rekel:

— Rusija se bliža največji in najstrašnejši državljanski vojni, kar jih je bilo kdaj na svetu. Po njegovem mnenju se bo začela državljanska vojna tekem treh mesecev. S strmolavljenjem starega režima je stopila Rusija iz arene vse vsaj za tekoče leto. Za resno in uspešno ofenzivo ni najmanjšega upanja. In tudi če bi Rusi začeli ofenzivo, bi ne mogli proti nemškimi in avstrijskim vojakom nič opraviti. V Rusiji bo nastala anarhija, v Rusiji bo nastala državljanska vojna.

Nekaj časa se je zdelo, da bo vlada vstrajala, toda potem se je pokazala v armadi velika disorganizacija.

Na tisoče ruskih častnikov je moralo odstopiti, ker so jim odvzeli skoraj vso pravico in vse besedo. Vojak, ki nima in takorekoč ne sme imeti spoštovanja do častnika, ni noben vojak.

Ameriški državni departament pravi, da dobiva iz Rusije zelo pomirjavna poročila. Pomislni je treba, da prihajajo ta poročila veliko bolj pozno kot pa časnarska poročila.

Da v Rusiji ni vse tako kot bi moralo biti, so izprivedli tudi razni zavezniški diplomati in uradniki. Nekaj časa so skrivali svojo bojazen, zdaj je pa ne skrivajo več.

Nekaj časa se je zdelo, da bo vlada vstrajala, toda potem se je pokazala v armadi velika disorganizacija.

Na tisoče ruskih častnikov je moralo odstopiti, ker so jim odvzeli skoraj vso pravico in vse besedo. Vojak, ki nima in takorekoč ne sme imeti spoštovanja do častnika, ni noben vojak.

Ameriški državni departament pravi, da dobiva iz Rusije zelo pomirjavna poročila. Pomislni je treba, da prihajajo ta poročila veliko bolj pozno kot pa časnarska poročila.

Da v Rusiji ni vse tako kot bi moralo biti, so izprivedli tudi razni zavezniški diplomati in uradniki. Nekaj časa so skrivali svojo bojazen, zdaj je pa ne skrivajo več.

Nekaj časa se je zdelo, da bo vlada vstrajala, toda potem se je pokazala v armadi velika disorganizacija.

Na tisoče ruskih častnikov je moralo odstopiti, ker so jim odvzeli skoraj vso pravico in vse besedo. Vojak, ki nima in takorekoč ne sme imeti spoštovanja do častnika, ni noben vojak.

Ameriški državni departament pravi, da dobiva iz Rusije zelo pomirjavna poročila. Pomislni je treba, da prihajajo ta poročila veliko bolj pozno kot pa časnarska poročila.

Da v Rusiji ni vse tako kot bi moralo biti, so izprivedli tudi razni zavezniški diplomati in uradniki. Nekaj časa so skrivali svojo bojazen, zdaj je pa ne skrivajo več.

Nekaj časa se je zdelo, da bo vlada vstrajala, toda potem se je pokazala v armadi velika disorganizacija.

Na tisoče ruskih častnikov je moralo odstopiti, ker so jim odvzeli skoraj vso pravico in vse besedo. Vojak, ki nima in takorekoč ne sme imeti spoštovanja do častnika, ni noben vojak.

Ameriški državni departament pravi, da dobiva iz Rusije zelo pomirjavna poročila. Pomislni je treba, da prihajajo ta poročila veliko bolj pozno kot pa časnarska poročila.

Da v Rusiji ni vse tako kot bi moralo biti, so izprivedli tudi razni zavezniški diplomati in uradniki. Nekaj časa so skrivali svojo bojazen, zdaj je pa ne skrivajo več.

Nikdo ne ve, kaj se bo zgodilo,

ko se bo sestala duma.

Newyorški židovski časopis "Vorwaerts" je dobil iz Petrograda sledečo brzojavko:

V petek in soboto so se vršili po vseh večjih ruskih mestih veliki nemiri, pri katerih so socialisti zahtevali koalicijsko ministrstvo. — Zdaj je že vse mirno.

Par najhujših razgrajevov so zaprli. Upajo da bo svet vojaških in delavskih delegatov delal znanprej z vlado roko v roki.

Pri nemirih v Petrogradu je bilo v petek mrtvih šest oseb, 14 pa težko ranjenih. Iz Rumunske je bil prišel nek človek, ki je hotel agitirati za separaten mir. Na kolodvoru so ga aretirali, toda vojaki so ga pozneje izpustili.

V Tomsku, glavnem mestu gubernije Tomsk, so zmagali pri občinskih volitvah socialisti.

Washington, D. C., 7. maja. — Vladni krogi so mnenja, da je položaj na Ruskem še vedno zelo kritičen. Amerika bo poslala v kratkem čas v Rusijo dve komisiji.

Boj v gostilni v New Yorku.

V zadnji sobi neke gostilne na 74. cesti, blizu 2. Avenue, je bil Samuel Weaver v pogovoru z lastnikom gostilne, Frankom Majdanom (Slovakom). V gostilno pride Italjan Stefan Riceobono in še trije drugi. Zahtevali so pijače, katere jim pa lastnik ni hotel dati. Novodošleci so pograbili kozarec, od katerih eden je zadel Weaverja. Riceobono je tudi dobil enega na glavo. Poleg tega je dobil Weaver en strel v spodnji del telesa.

Policija je našla za baro nabasan samokres. Lastnika so aretirali zaradi nepostavne rabe orožja. Weaver in Riceobono sta v bolnišnici.

Bolniško osonbe za Francijo.

Cleveland, Ohio, 7. maja. — Clevelandka vojna bolnišnica, znana pod imenom Lakeside Unit, je na poti na Francosko. Vse osonbe, broječe 250 moških in žensk, je zapustilo sinoči Cleveland in so se odpeljali v neko atlantsko pristanišče, od koder bodo takoj odšli s parnikom v Evropo.

Sramotna bitka.

Mexico City,

"GLAS NARODA"

(Hrvatska Dnevnik)
 Dnevnik i publikacija za
THE PUBLISHING COMPANY
 (Incorporated)
 FRANK RAKNER, President. LOUIS HENRIK, Treasurer.
 Place of Business of the corporation and address of above officers:
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto valja list na Ameriku \$8.00
 Na pol leta na mesto New York 4.00
 Na pol leta na mesto New York 4.00
 Na četiri leta 1.00
 Za celotno leto na celo leto 1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nodelj in pramikov.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Issued every day except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
 Denar naj se blagoviti poljiti po — Money Order.
 Pri spremeni kraja naročnikov prošimo, da se nam tudi pošljijo nove
 naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in poljiti nam naročite na naslov
 "GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telephone: 4687 Cortlandt.

Malo odgovora.

Znana podružnica Jugoslovanskega Odbora v Clevelandu, "Clevelandanska Amerika", ki si je poleg drugih stvari nadela lepo nalogo, da kar naenkrat reši slovenski narod izpod avstrijskega jarma, je porabila vstop Združenih držav v vojno, da vprizori na naš list enega onih napadov, ki so bili še vedno njena specialiteta in tvorijo skoraj edino življenjsko nalogo tega provincijalnega lista.

Kakor vsi ti napadi, je tudi zadnji na vse pretege šepav.

Gospodje krog "Amerike" hočejo spraviti boj Združenih držav in ameriškega naroda proti germanski ali hohenzollernski avtokraciji v najhujši stik z jugoslovanskim problemom ter obnem z velikanskim loparjem udariti po vseh, kateri niso njeneza mnenja.

Smehna je trditve, da je pisal "Glas Naroda" po naročilu avstrijske vlade.

Na to očitano sploh ne odgovarjamo, ker je škoda papirja, ki je tako drag v sedanji časih.

Kako priljubljeni smo mi pri avstrijski vladi, se je že dostikrat izkazalo ter se bo še pozneje, a bolje, da molčimo o tem.

Nadalje pravijo v Clevelandu, da smo se stalno norčevali iz Jugoslovanskega Odbora ter sramotili Srbe, Slovence in Hrvate.

Če je kaka stvar res, je res to, da smo se večkrat ponorčevali, a ne iz Jugoslovanskega Odbora, temveč z nerodnih agentov, ki jih ima Odbor v Ameriki, predvsem v Clevelandu.

Glede Jugoslovanskega Odbora smo pa napisali dosti tehtnega in se po potrebi ter v soglasju s svojim prepričanju kdaj strinjali s njegovimi stališči, kdaj jim pa zopet nasprotovali.

To je bila naša častnarska dolžnost, vsaj kot jo umevamo mi. O zasramovanju Srbov, Slovencev in Hrvatov potom našega lista, ne more biti govora.

Kdor bi zasramoval svoj lastni narod in njegove bratske narode, ta bi se s tem že sam izobil iz kroga svojega naroda.

Sramotenje odpadnika je brez pomena. Zasramovanje pa sploh ni naša stvar, kajti zasramovati druge znajo le soruvice, plitvi ljudje, predvsem pa bedasti in omejeni prenapetosti, ki varajo sebe in druge, sebi in drugim v škodo.

Veliko smo pisali o srbskemu narodu, dosti o njegovi politiki in njegovem prizadevanju v modernem času.

Skušali smo svojim rojakom predočiti, kam zavede nadarjen in zdrav narod brezobzirna in visokoletna politika, katera nima z dejanskim položajem, obstoječim v dotičnem času nobenega pravega stika.

Če je v tem kaj zasramovanja srbskega naroda, potem sploh ne vemo, kaj je zasramovanje.

To ni niti kritika, temveč le dejansko obrazloženo položaja, ki vsebuje velik nauk tudi za ostale.

"C. A." pravi, da smo prežeti z idejami, da je bodočnost Slovencev le pod Avstrijo.

Ta trditve je zavestno in nameravano potvarjanje resnice. Mi nismo nikdar tajili, da je bodočnost Slovencev le pod Avstrijo, pač pa smo vedno zatrjevali, da je bodočnost Slovencev mogoča le na podlagi njihove narodne avtonomije in vseh jamstev prostega razvoja narodnih sil.

Ne pod Avstrijo je tudi ne pod kako drugo dinastijo!

"Glas Naroda" je koj ob pričetku sedanje vojne pisal v smislu da bi bil zdaj najbolj ugoden trenutek za vse narode ostreši se dinastičnih in drugih srednjeveških spov ter se demokratizirati do skrajnosti. Vojni cilj, katerega so proglasile Združene države ob svojem vstopu v vojno, so prevzele z navdušenjem vse zavezniške države, med njimi tudi Rusija, oproščena spon carizma in avtokracije.

Ta cilj je demokratizacija vsotnega sveta in to je tudi cilj, ki je bil vreden velikanskih žrtv.

Listi, kot je Clevelandška Amerika pa so bili vedno za vse, kar je prihajalo od zavezniške strani ter so soglašali z vsem, tudi z največjim despotizmom, če je le služil v dosego gotovih ciljev, ki so jih postavili.

V tem tili ona velika razlika med nami in s tem je tudi povedano vse v naš prilog in vse proti njim.

Premog.

Površni opazovalec vidi v naravi le prerad razruševalko in uničevalko. Kdor pa se z naravo pobliže seznani, spozna smotrenost vsake njene odredbe. Iz vulkanskega pepela, ki pokrije s svojim plaščem in zadušni vse žive stvari, nastane najbolj rodovitna zemlja in globoko iz notranjosti zemlje kamor ne more nikdar človek dospeti s svojo lastno močjo, nam spravlja vulkanske sile dragocene kovine, žveplo in druge kamene. Tako postaja stvaritev in presnovitev, kar se nam zdi razdejanje. Narava pa je tudi najbolj varčna mati in tam, kjer bi jo nesposabno imenovala razsipnico, kupi v resnici zaklade na zaklade. Iz milijard in milijard zmrlih živalskih organizmov, ki so se nabirali na morskem dnu in o katerih pravimo, da so segniti, so nastale velkanske zaloge zemeljskega olja ali petroleja in iz "strobnehi" ostankov rastlin je nakupila skrbna mati narava zaloge premoga. Kot v človeškem življenju razmerje med materjo in sinom, je tudi razmerje med človekom in materjo naravo. Razsipni sin hoče zaklade, ki mu jih je mati narava nagomladila v milijonih let, razmetati v par tisočletjih ali celo stoletjih, če se ne ustavi državnim potom tehnično popolne izrabe zalog.

V nedolgi bodočnosti vidimo prihajati čas, ko bodo premogovne zaloge zemlje izčrpane, in ven-

dar je poteklo šele par desetletij, da jih je pričel človek izrabljati v velikem obsegu. Na posameznih mestih se je že v starem veku uporabljalo premog. Teofrast poroča iz leta 315 pred Kristom, da se ga je že takrat, torej pred skoraj 2000 leti uporabljalo od kovačev in rudotopilcev. Kot poroča Mareo Polo, sloveči beneški trgovec in potovalec, se je na Kitajskem že v 13. stoletju rabilo premog. V Evropi se je rabilo takrat za topljenje kovin in za kovanje še vedno le les in oglje, katerega dobava pa je postala vsled neprestanega izsekavanja gozdov vedno težja in dražja. Iz tega vzroka se je pričelo uporabljati tudi premog. Menihi avguštinskih samostanov Klosterode pri Aachen so pričeli leta 1113 izkopavati premog in leta 1183 se je v Sheffieldu na Angleškem že uporabljale premog pri kovaških delih. Koncem 12. in v pričetku 13. stoletja se je pričelo že tudi v okolici Luetticha v Belgiji kopati premog. Najstarejši premogovnik v Nemčiji pa je morda oni v Zwieckau, katerega se lahko zasleduje do 10. stoletja nazaj. Premogovna industrija v Sleziji je veliko mlajša. Veliki razvoj te industrije se je pričel šele z iznajdbo parnega stroja. Za te stroje se je potrebovalo od leta do leta več premoga in s pomočjo teh strojev se je tudi moglo po železnici ter parnikih spraviti vedno večje množice premoga v kraje, kjer ga ni najti.

Na čelu svetovne produkcije premoga s 38,5 odstotki skupne produkcije, proti Angliji s 25,5 in Nemčiji z 20,2 odstotki, stoji Združene Severne Amerike, ki so leta 1911 spravile na površje 455,72 milijonov ton trdega in mehkega premoga. Vse ostale dežele sveta so bile vdeležene pri skupni produkciji le z nekoliko 18 odstotki. Kot dežele, bogate na premog, ki pridejo v poštev za bodočnost, je imenovati le Sibirijo in Kitajsko. Za Kitajsko se e eni zaloge na 995 milijard ton, za Sibirijo pa 173 milijard. Zaloge premoga v Indiji znašajo 79, one v Avstraliji pa 165 milijard ton. Največje svetovne del v tem oziru je Afrika, ki vsebuje nekoliko 57 milijard ton. V sled tega nima skoro nič več premoga na razpolago kot Avstro-Ogrska s 55,5 milijardami ton in evropska Rusija s 60 milijardami.

Ker ne stoji produkcija v posameznih deželah v istem razmerju z zalogi, ki je nahajajo v zemlji, grozi Angliji in Združenim državam veliko hitrejšo izrpanje premogovnih zalozkov kot pa Nemčiji ali Avstriji. Mednarodni geološki kongres, ki se je sestal leta 1913 v Canadi, je ocenil zaloge premoga v Združenih državah na 3838 milijard ton. Ker se spravlja na dan sedaj na leto povprečno 550 milijonov ton, bi se izrpano premogovna polja Združenih držav v nekoliko 7000 letih. Zaloge premoga v Angliji se je ocenilo na 189 milijard ton. Če se sprejme to cenitev kot pravilno, bi zaloge Anglije vsprico letne produkcije 250 milijonov ton zadostovale še za nadaljnjih 756 let. Zaloge premoga v Nemčiji se cenili na nekoliko 410 milijard ton, ki bi zadostovale ob sedanji produkciji za povprečno 1500 let. Pri tem se me sme vpoštevati popolne izrabe gotovih polja, temveč le splošno izrabiljenje vseh premogovnih polj v dotični deželi.

Na pridobivanju premoga sloni velkanska industrija, predvsem v Nemčiji. Prvotno se je uporabljalo premog le za svetilni plin in za koks, pri čemur se je smatralo odpadne produkte za nezaželjiv priradek. Pline pri pridobivanju koka se je spustilo v zrak, kar je zelo škodovalo vegetaciji ali rastlinstvu v bližini. Te pline se uporablja sedaj za kurjavo in v druge tehnične svrhe. Stranski produkti pri fabricaciji svetilnega plina pa so dali material za eno najvažnejših nemških industrijalnih panog, namreč za fabricacijo barvil iz katrama. (Tardyes.) Prvo barvilo iz katrama, ki se ga je uvedlo v tehniko, je bila takozvana pikrinova kislina. Razkrilo se je jo leta 1849 ter je služila nato kot barvilo za rmenno volneno in svileno blago. Danes se to pikrinovo kislino le še malo uporablja v barvarstvu, a ima tem večji pomen v tehniški razstreljiv, kjer se jo rabi kot maki- lo pri granatah. Pravo rojstvo letu umetnih organskih barvil je leto 1856. Takrat je našel Anglož Perkin kot asistent A. W. Hoffmanna pri poskusu umetne pridobitve kislina prvo rdeče anilin-barvilo, takozvani "Mauvein". Na podlagi tega se je sgradiło ce-

lo industrijo katretnih barvil, posebno potem, ko se je par znanstvenikom posrečilo iznajti še par drugih barv. Izdelovanje umetne uporablja premog. Teofrast poroča iz leta 315 pred Kristom, da se ga je že takrat, torej pred skoraj 2000 leti uporabljalo od kovačev in rudotopilcev. Kot poroča Mareo Polo, sloveči beneški trgovec in potovalec, se je na Kitajskem že v 13. stoletju rabilo premog. V Evropi se je rabilo takrat za topljenje kovin in za kovanje še vedno le les in oglje, katerega dobava pa je postala vsled neprestanega izsekavanja gozdov vedno težja in dražja. Iz tega vzroka se je pričelo uporabljati tudi premog. Menihi avguštinskih samostanov Klosterode pri Aachen so pričeli leta 1113 izkopavati premog in leta 1183 se je v Sheffieldu na Angleškem že uporabljale premog pri kovaških delih. Koncem 12. in v pričetku 13. stoletja se je pričelo že tudi v okolici Luetticha v Belgiji kopati premog. Najstarejši premogovnik v Nemčiji pa je morda oni v Zwieckau, katerega se lahko zasleduje do 10. stoletja nazaj. Premogovna industrija v Sleziji je veliko mlajša. Veliki razvoj te industrije se je pričel šele z iznajdbo parnega stroja. Za te stroje se je potrebovalo od leta do leta več premoga in s pomočjo teh strojev se je tudi moglo po železnici ter parnikih spraviti vedno večje množice premoga v kraje, kjer ga ni najti.

Kjer se raztezajo sedaj črni premogovni skladi, so križi nekoč v casih Karbona, med Devonom in Permom, zemljo podtropični pragozdi. Palme in druge slane rastline so nudile bujno vegetacijsko sliko ter dobavljale material za tvorjenje premoga. Debla dreves so se nagomladila v močvirjih drug nad drugim in ostanki rastlin vsake vrste so izpolnili presledke. Pod vodo se je izvršil prvi proces izpremenitve v premog in v tekni milijonov let so se vedno novi skladi zemlje navlivali na potopljena močvirja in gozdove. Gorovja so se dvignila preko njih ter potom velikanskega pritiska omogočila proces, ki se ga da morda primerjati stiskanju namočenega premogovega prahu v takozvane briquete. Iz mehke premogovne mase ter vmes vlečanih debel je nastal v primernem času blesteči se črni premog. Doim se je ta proces izvrševal globoko v notranjosti zemlje, je prišla druga premogovna doba, takozvana geološka doba terciarja. Kjer so stale nekoč palme, je valovalo morje, ki se je zopet umaknilo trdni zemlji. Prostrana močvirja so dala življenje rjavemu premogu, ki ni nastal kot črni premog, v karbonski dobi. Močvirja, slična današnjim, so bila mesta, kjer so se nagomladili ostanki rastlinskega življenja in iz katerih je nastal rjav premog. Tudi ta terciarna močvirja so pokrili novi zemeljski skladi in tako je nastal rjav premog. Ta pa je fizikalno, zelo različen od črnega ter ne tvori tako dobro gorivo. Rjavi premog je deloma še popolnoma ohranil svoj lesni sestav. Nekaterih vrst rjavega premoga sploh ni mogoče uporabiti za kurjavo, vendar pa dobavljajo iz te vrste vazelini, parafin in zemeljsko olje.

Ker je premog glede kakovosti tako različen, je zelo težko določiti njegov splošni pomen. Geolog Stutzer ga označuje kot "neorgansko, gorljivo snov, ki je nastala vsled nakupčenja in razkranjanja rastlinskih snovi". Glavni del premoga tvori ogljik. Poleg tega je najti v njem še vodik in kisik ter povečini tudi žveplo, dušik in zemeljske primasi. V splošnem znaša vsebina ogljika pri dobrem premogu nad 80 odstotkov, ki se dvignejo pri antracitu do 96 odstotkov.

Najvažnejše vprašanje glede kakovosti premoga je ono glede gorkote, ki jo razvija. Gorkoto razvija le ogljik in vodik, ki ostaja po kemičnem izločenju kisika. Močan odstotek kisika zmanjša torej razvoj gorkote. Kurilna sila premoga se v splošnem zmanjša s pomanjkanjem plinastih sestavin istega.

Iz vsega dosedaj navedenega je razviden velikanski pomen, ki ga ima premog v življenju moderne človeštva. Bodočnost vsled tega ne pripada deželi z najbogatejšimi polji demantov, temveč oni, ki ima največje zaloge premoga. Če bo Nemčija zmagovalno vavršila to vojno, se bo imela za to v prvi vrsti zahvaliti svojemu bogastvu na premogu. Na pridobivanju premoga pa ne sloni le kovinska in barvilna industrija, temveč v bistvu tudi razvoj elektrotehnike in parobrodstva.

Iščem svojega brata FRANKA ZATKOVIČ, podmače Čarčar, št. 52 iz Račice (Novi grad) na Primorskem. V Ameriki biva že kakih sedem let in je oženjen s Poljakinja. Kakor sem čul, se nahaja nekje v W. Va., ali pa v Clevelandu, Ohio. Prosim, da se mi javi, ker po-rošam mi imam nekaj važnega. Mrs. Mary Plešovec, Box 104, Hastings, Colo. (8-10-5).

Dopisi.**New Brunswick.**

Pozor, Slovence in Hrvate pred agentu, ki prodajajo lote po Pennsylvaniji za The Bache Realty Co. in pred agentu za Sunnyland Realty Co., Inc. Obečajo veliko dela in dobro plačo, pa to ni resnica, ker tukaj se ne more dobiti dela in je jako slaba plača. Plača se od \$2,00 do \$2,75 za 10urno delo. Zato opozarjam rojake, ne kupujte tukaj zemljišč od agentov, ker tukaj so loti po \$25,00 do \$150,00 ravno taki. Naj bo vsak previden, predno bo dal kak cent iz rok takim postopake, ki samo varajo ljudi za težko prisluženi denar.

Slovenski poročevalce, Newburgh-Cleveland, Ohio.

Poročam o žalostni nesreči, katera je zadela našo naselbino. Dne 27. aprila je šel rojak Frank Tomažin ob 7. uri po stopnicah v svoje stanovanje; ko pride do vrha, mu izpodleti noga ter pade po stopnicah navzdol tako nesrečno, da si zlomi hrbet in po glavi se močno poškoduje. Poklicani zdravnik naznani, da bo tak nastopila smrt, vendar se mu je posrečilo ga obuditi k zavesti. Prejel je še sv. zakramente za umirajoče ter naslednje jutro mirno in udan v božjo voljo v Gospodu zaspal.

Bil je član društva sv. Barbare postaja št. 33. društva Jutranga Zvezda SDPZ in društva Blei SDZ. Vsa tri društva so se korporativno vdeležila žalnega spreveda z godbo na čelu na Calvary pokopališče.

Ranjiki Fr. Tomažin je bil doma iz fare Boštjan na Dolenjskem. Tukaj zapušača žalujočo vdovo in tri otroke, katerih najmlajši je komaj 8 mesecev star.

Zopet je dokaz, kako so potrebna društva, ker ne vemo ne dneva, ne ure, kdaj nas nesreča doleti. Rojaki, kateri niste še pri nobenem društvu, pristopite sedaj, dokler ste zdravi, ob času bolezni ali nesreče je že prepozno.

Pozdrav vsem rojakom.

J. Resnik.

Blagor ubogim na duhu.**Cleveland, Ohio.**

Dopisunu, ki je sklobasal nekaj gnili repi podobnega v obliki dveh dopisov iz Chicago, ne zamerim in ga tudi ne obojam. Amerika je prosta dežela in vsak ima popolno pravico biti "bedast". Pameten človek se sicer ne razburi, ko bere tako "kako", ampak želočee ne more kaj takega prenesti.

Uredništvu Glasa Naroda svetujem, da naj dopise take vsebine priobči pod posebno kolono: "Za noree"; to pa le v dobi kislih kumar ali pa v pasjih dnevih.

Jakob Debevec.

S pota.

Čital sem pred par dnevi v "Glasu Naroda" vsebino dveh duhovitih pisem od nekega "would be" Slovence ali menda boljše Kranjca — I beg your pardon — se boljše: Avstrijaka iz Chicago, Ill.

Ta duhoviti Avstrijak v resnici zasluži, da bi bil podpisan s polnim svojim imenom in svojih pisnih, kajti na ta način bi naš rojaki Slovence in pa tudi drugi Avstrijaki, njemu slični, vedeli, kakšnega "stupid" Avstrijaka, vse-kako v slovenski koži, imajo med seboj.

Žalostno, ali vendar resnično, so se izdajice naše slovenske domovine in to celo tukaj v Ameriki.

Ta človek Avstrijak, sem pričel, da ni čital nikoli v svojem življenju v svojem življenju in tudi še sedaj ne o razmerah Slovencev v Avstrijo in zato nazivajo nas Slovence z besedo "zarukani folk". Zadnji njegov izraz bi popolnoma pristojal njemu samemu, pač pa nikakor ne nam vsem ostalim Slovence, kajti s posebno naobrazbo se res ne moremo hvaliti v obče, kar jo je nam dala Avstrija, pač pa smo si to priborili z težkočo od Avstrije, in ta nam koristi kolikortoliko, naj bo dobljena pravimim, ali ne-kako prisiljenim potom.

Oni "zarukani" "would be" Slovence, boljše Avstrijak, ne zna misliti, kdo je kriv, da nismo Slovenci v obče bolj naobraženi, in ne ve, da je temu kriva njegova dobra Avstrija in z njo nemški "rajh", in zato on gozi v svoji neumnosti fantazije za oco, kar je njemu in drugim Slovencev v po-

Frank Mrak. Začetek ob osmi uri zvečer. — Pridite vsi kajti vsak bo zadovoljen!

gibelj. Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo! Pomilovanje je vreden nekoliko tak človek, vendar pa ne povsem, kajti tudi on bi se dal lahko poučil sam o odnosih Slovencev proti Avstriji, ako bi bil le kolikaj čital o teh razmerah, bodisi tu ali v stari domovini.

Tak individuum ne more biti človeški naselbini v nikak pones, pač pa v sramoto, in želiti bi bilo, da se take osebe popolnoma ignorira v družbi naših zavednih Slovencev-Amerikancev.

Ti, stupid Avstrijak, zakaj si pa prišel semkaj v Združene države ameriške? Te vprašam. Zakaj pa nisi ostal v Avstro-Prusiji in si pridobil železnih, bronastih in srebrno-zlatih kolajno, ki bi ti dičile prsi, in naposled bi Te krogla pravice vrnila v zemljo, kar bi bilo za take osebe, kakor si Ti, najpravičnejše; še boljše pa bi bil za Te navadni strik!

Ne skušaj naprej okuzati naših vrlih in razumnih rojakov Slovencev in storiš boljše, da se od straniš iz njih srede ter agituješ z Avstrijaki in Prusi za svojo bodočnost, ker v nasprotnem slučaju se lahko dogodi, da Ti bodo pravice kje drugje ukrutili Trejo avstrijsko-prusko kri-kar kot zavedni Slovence in Amerikancev tudi želim.

Čitatelj "Glasa Naroda".

Sredstvo proti podmorskim čolnom.

W. L. Saunders je v New Yorku pri nekem predavanju razpravljao o škodi, katero so že povzročili nemški podmorski čolni, in je zatrdil, da je nekdo našel sredstvo, s katerim bo nevarnost nemških podmorskih čolnov v kratkem odstranjena. Kdo je iznašel to sredstvo in v čem obstoja, tega nam Saunders ni pove dal.

Združene države so povabile vse ameriške iznajditelje, da bi proučavali, oziroma iznašli najbolj uspešna sredstva za obrambo dežele. Sestavil se je odbor, kateremu načeluje svetovno znani in najbolj znanilni iznajditelj, ki je vstvaril že brez števila čudežev na polju elektrike, to je Thomas Edison.

Vsi ti izumitelji so gotovo delali z vso močjo na to, da bi zares iznašli, kar bi moglo služiti za obrambo domovine, zlasti še na morju. Svoje iznajdbe so oddali vladi, ki je vse preskusila. Vse eksperimente pa drži vlada tajno.

Zadnjo soboto pa se je objavilo, da so z vso gotovostjo iznašli sredstvo, ki bo uničilo podmorske čolne. Da to ni prazna govornica, nam priča izjava mornariškega tajnika Danielsa. Rekel je:

Kje je služabnica?**Prijateljem zabave.**

V soboto zvečer, dne 12. maja, bo priredil naš znani Jugoslovanski Tamburaški Zbor

družinski večer

v dvorani gospoda Franka Mrak a, Graham Ave., corifer Stagg Street, Brooklyn, N. Y. — Iz ljubeznosti bo sodelovalo tudi zborno pevsko društvo "Brooklynski Zvon". Tamburaški zbor in omenjeno pevsko društvo sta porok da ne bo nikomur manjkalo prijetne, domače in nepriljene zabave. — Kdor ni prijatelj plesa, se bo lahko zabaval na kegljišču, kjer bo kegljanje za lepe in vredne dobitke. — Za izborna jedila in pristne kapljice bo skrbel znani slovenski gostilničar

Frank Mrak.

Začetek ob osmi uri zvečer. — Pridite vsi kajti vsak bo zadovoljen!

Potenje nog je neprijetno.**TO POVZROČI MNOGO PRI-TOŽB.**

Potenje nog je znak slabotnih živcev. Potne noge postanejo hitro utrjene in niso sposobne za težko delo. Ne pozabite, da PEDISIN je zdravilo, ki uživi in neguje noge. Pedisin ne pusti potenje nog, zabrani utrjenost, žulje ali odtise. Ni vam potrebno drugega kot namazati noge z Pedisinom vsako jutro in čutili boste celi dan olajšano moč. Vsaka noga potrebuje Pedisin.

Velika škatlja za družino, zado-stuje več mesecev in stane le \$1.00. Pošljite takoj svoje naročila na:

GROWN PHARMACY
 2812 W. 79th St
 E. CLEVELAND, OHIO.

Veliko zanimanje imam v ameriški žentij, da bo iznašel uspešno sredstvo proti podmorskim čolnom. Ne mislim spešielno na nobeno sredstvo, katerih se nam je ponudilo več sto. Trdno verujem, da se bo iznašlo nekaj, kar bo uspešno proti podvodnim čolnom. Vlada in izumitelji delajo eksperimente, ki bodo mogoče dovedli do znanje. Nekateri iznajdbe so dobre, druge zopet ne, toda preiskusamo vse. Natančnejši podatkov ne smemo izdati.

Iznajdbe so različne, da se podmorski čoln vjame, ali pa uniči. Ameriške bojne ladje so posebne vrste. Mornariški uradniki pravijo, da je treba treh torped, da se potopi ameriško bojno ladjo. Delujejo tudi na to, da bi zgradili tak podmorski čoln, ki so bo lahko potopil v poljubno globlo-čino.

Ako je iznajdba v resnici dobra, potem pomeni to zmago za zavezniške. Rabili jo bodo skupno z Angleži in Francozi ter drugimi zavezniki. Tudi Angleži in Francozi so izročili ameriški vladi vsa sredstva, ki so se jim izkazala kot uspešna v sedanji vojni. Iz vseh krajev Združenih držav je bilo poslanih državnemu departmentu na tisoče različnih načrtov in vlada je preiskusila vse.

Daniels je tudi izjavil, da je izumitelj Hudson Maxim sporočil, da je iznašel oklopno ploščo, katere ne predere noben torpedo.

Koliko smemo vrjeti vsem tem iznajdbam, se bomo v kratkem lahko prepričali.

KRISTUS.

Krasne premikajoče slike o življenju Kristovem, ki so bile prirejane v Sveti deželi. Zdj se kažejo v Rimu, Parizu in Madridu, kjer je bilo že nad 1000 predstav. Prirejane so od vodstva katoliške cerkve v Rimu in New Yorku. Posebno dobra godba Orkester, izbrana iz Metropolitan Opera House in Philharmonic Symphony.

CRITERION THEATRE,
 Broadway & 44. St., New York.
 Dvakrat na dan, vstevši ob nedeljah, 2,20 popoldne, 8,20 zvečer.
 Matinee: 25c do \$1,00.
 Zvečer: 50c do \$2,00.
 (7-5 v d)

NAZNANILO.

Tužnim sreem naznanjamo so-rodnikom, znancem in prijateljem, da je dne 27. aprila preminul za ta svet preljubljeni soprog ož. oče

ANTON POZLEP.

Smrt je dohitela ranjakega pri razstrelbi v Hastings, Colo. Star je bil šele 40 let. Bil je član društva sv. Alojzija št. 47 J. S. K. J. v Trinidadu, Colo., kjer smo pokopali zemeljske ostanke ranjakega dne 4. maja.

Doma je bil iz Ljubljane, kjer zapuša svojo mater in tukaj pa poleg nas spodaj navedenih še enega brata nekje v Gary, Ind.

Priporočamo ga vsem v dober spomin. Tebi pa, nepozabljeni, naj bo lahka črna zemlja.

Željujoči ostali:
 Rozalija Pozlep, rojena Šoren, vdova.

Mary, Frank in Edward, otroci.
 Hastings, Colo.
 (2x 8&10-5)

Kontrola spolnih bolezni

IN UREDBA UPORABE ALKOHOLA V ARMADI IN MORNARIKI

"ODREDBA ODBORA NARODNE OBRAMBE NA PRIPOROČILO GENERALNEGA ZDRAVNIŠKEGA SVETA".

Kot odločno vojno odredbo je napravil svet narodne obrambe odločilne korake v varovanje zdravstvene in duševne dobrobiti vojakov in mornarjev tega naroda. Lotil se je predmeta spolnih bolezni in alkoholizma pri vseh vojaških poveljstvih.

Po navodilih glavnega zdravniškega odbora ki se stalno peča z zdravniškimi problemi, ki so v zvezi z mobilizacijo armade in mornarice, so sklepi sveta Narodne Obrambe sledeči:

Prvič, da se stavi pod vojaško kontrolo uspešno zono krog vseh vojaških poveljstev, kar se smatra za najbolj praktično odredbo in preprečitev spolnih bolezni.

Drugič, da služijo te vojaške zone obenem tudi kot sredstva kontrole glede prodaje opojnih pijač.

Do teh odločitev je prišel svet po temeljnih študijah razmer, ki vladajo med evropskimi armadami.

Zone krog vojaških poveljstev se bo vsled tega ustanovilo in razmere v teh zonah bodo nadzorovale vojaške oblasti, da se prepreči razširjanje spolnih bolezni.

Vojaške zdravstvene oblasti so se preprečile, da je spolna vzdržnost povsem prikladna zdravju. Svet priporoča nadalje, naj se v nadaljnjo rešitev tega problema opremlja vsa vojaška poveljstva s pripomočki za zabavo četa. Predvsem naj bi se gojilo atletiko. Glede uporabe opojnih pijač od strani vojakov in mornarjev v vseh vojaških poveljstvih je bila ta uporaba že od nekdaj pod kontrolo. Vstanovitve teh vojaških zon pa bo sedaj razširila tako kontrolo tudi na čete, kadar se nahajajo izven službe.

Rešiti ta dva problema na povolen način, se pravi zvišati odpornost silo naroda. Naše čete tvorijo neločljivi del našega civilnega življenja in čisto zmerno življenje teh čet bo več pripomoglo k splošni napredku kot katerikoli druga stvar.

V primeru pa s tem dobikom bodo stroški vojne prava malenkost.

Celi narod pa mora biti hvaležen generalnemu zdravniškemu svetu za preiskavo in za končno priporočilo v zadevi resnične protekcije naših mladih ljudi.

Priporočila so soglasno odobrili člani zdravniškega sveta ter posebni strokovnjaki, katere so poklicali, da razpravljajo o teh važnih stvareh. -- Ti so bili naslednji:

Surgeon General William C. Gorgas, U. S. A.; Surgeon General William C. Braisted, U. S. N.; Surgeon General Rupert Blue, U. S. P. H. S.; Colonel Jefferson R. Kean, American Red Cross; Rear Admiral Car Grayson; Dr. H. W. Wiley; Dr. William C. Woodward; Dr. William C. Rucker; Prof. Earl Phelps; Dr. Sterling Ruffin; Dr. William A. White; Dr. George M. Kober, Washington; Dr. Charles H. Poek; Dr. George E. Brewer; Dr. Simon Flexner; Dr. Hermann B. Biggs; Arthur Hunter; Prof. Charles B. Davenport; Prof. Marston Bogert, V. Everette Macy; Dr. Haven Emerson; Prof. Edward T. Devine; Dr. Eugene Lyman Fisk; Homer Folks; Dr. John A. Fordyce; Dr. Edward L. Keyes, Jr.; Dr. Victor C. Pederson; Raymond B. Fosdick; Abraham Flexner; Dr. J. Bentley Squier; Dr. William F. Snow, New York City; Dr. William H. Welch; Dr. Winford Smith; Dr. John M. T. Finney; Dr. Theodore Janeway; Dr. George Walker; Dr. W. H. Howell; Dr. Donald R. Hooker, Baltimore; Dr. Edward Martin; Dr. Edward P. Davis; Dr. Edward C. Kirk; Dr. Alfonso Taylor, Philadelphia; Dr. Franklin Martin; Dr. Frederic A. Besley; Dr. George H. Simmons; Dr. Ludwig Hecktoen; Dr. W. Evans; Dr. William A. Pusey, Chicago; Dr. William J. Mayo; Dr. Charles H. Mayo, Rochester, Minn.; Dr. Victor C. Vaughan; Prof. Warren P. Lombard, An Arbor; Dr. George W. Crile; Dr. William E. Lower, Cleveland; Dr. Richard P. Strong; Dr. Walter B. Cannon; Dr. Richard C. Cabot; Dr. R. F. O'Neill; Dr. Charles J. White; D. A. J. McLaughlin, Boston; Prof. Thomas N. Carver; Dr. M. J. Rosenau, Cambridge; Dr. Frank F. Simpson, Pittsburgh; Dr. Joseph M. Flin; Prof. Irving Fisher, New Haven; Dr. Stuart McGuire, Richmond; Dr. John Young Brown, St. Louis; Dr. Thomas W. Huntington, San Francisco; Dr. Hubert A. Royster, Raleigh; Frank A. Fetter, Princeton; S. S. Kresge, Detroit; Dr. Alec N. Thompson, Brooklyn; Dr. Charles F. Stokes, Warwick.

Iz življenja mornarjev.

Spisal J. W. Raylander.

Jim Lawson je umrl in potem so ga pokopali. Vsi njegovi mornarski tovariši smo potem sedeli v kavarni Bella Cireneta v Calle (ulici) General Brown v Buenos Aires (Argentina), haš nasproti postnemu postopku, kjer smo pili par čaše v njegov spomin. Pravzaprav bi moral zapisati mornar Jim Lawson, kajti le velikim te najljubši znani ljudje na svetu, kakor tudi oni, ki imajo najdaljše in najbolj znane prijatelje, se lahko zapisejo enostavno z njihovimi imenami, ne da bi bilo treba v mrtvaškem pisnu zapisati njihov poklic. Kdor se pa imenuje le Johnson, Edison ali Lawson, tega se mora po njegovi smrti počastiti z vsim njegovimi prijatelji in častmi, kakor: novinec, čolnar ali pa ladjin tesar. Vsekakor je to nekaj napačnega, toda napak je vse polno na svetu.

Ime Jim Lawson je pa bilo vse, kakor najbolj enostavno in najbolj običajno, kajti nihče ga ni drugace imenoval, in sicer v vseh mesecih, ko smo bili tovariši na naši ladji. In sedaj je tu, v tuji zemlji, pokopan tako, da je našim pet čevljev oteževalnega peška, dočim smo se njegovi tovariši zbrali, da ga počastimo in da mu pogosto hvala.

Kraj njegovega rojstva ni bil nikomur znan, toda pravzaprav je bilo to le postranski pomen. Angleski je govoril kakor kak Američan, nemški kakor kak Dane in za silo je govoril tudi norveški, in akoravno bi ne mogel napraviti haš skušnjaje iz romanjskih jezikov, je vendar govoril tudi to jezik tako, da so ga za narodnosti razumele, in to je vse, kakor več, kakor zna mornar, ki ima najboljšo spričovalno glede znanja jezikov. Mesto London mu

je bilo ravno tako poznano kakor Havre in v San Franciscu je bil ravno tako doma kakor v Melbourne, New Yorku ali Rotterdamu.

Spadal je k onim mirnim mornarjem, ki radi delajo, medtem ko drugi govorijo in ki napravijo po dvojno vrsto niti, medtem ko dokončajo drugi jedva eno; bil je torej mornar, ki razume zaščiti vrhne jadro v celoti v krajšem času, kakor kdo drugi jedva pol jadra. Bil je ene vrste mornar, ki zavzema vedno najnevarnejše mesto, kakor je treba povežati tako jadro, in ki vedno opravlja delo pri verigah, kadar je treba dvigniti sidro; končno je bil tudi ene vrste mornar, ki običajno prominja sesalne stroje, in ki je vedno v prvi vrsti, kadar je treba polagati mreže.

Ko smo se vračali od pogrobnice nas je dovedel v kavarno čolnar Miller. On je dolgo poznal Jim Lawsona, kajti več let sta skupno potovala, in sicer Jim Lawson kot mornar in Miller kot čolnar, oziroma eden kot podložni in drugi kot predpostavljani. Takih razmer naravno ni najti na vsaki ladji in to je vedno velike vrednosti, ker to tvori nekako ugodno vez, oziroma nekaj most med dvema svetovoma, ali gorenjim in dolinim razredom.

Vsled mornarjeve smrti je pa bila ta vez raztrgana in most je bil razdejan. Jim Lawson je v tisti, kajti to je najbolj naravna smrt za človeka, ki živi skoraj neprestano na vodi. Kraj pomola je padel raz ladje, tako da je prišel med pomol in nakladalne splave in šele po večurnem iskanju so ga našli v blatu jedva kakih pet čevljev pod vodo, kar je nezapodna smrt za treznega in previdnega človeka, ki je bil poleg tega še izvrsten plavalec.

Skoraj vse niti so ga tresli, ribali ter krčkali in ko se je eden znanja jezikov, Mesto London mu

drugi mornarjev, da prevzamejo njegovo mesto. Govorilo se ni mnogo in še manj je bilo slišati jokanja ali žalovanja, toda ljudje so hoteli poskusiti vse, da ga obude iz trdega spanja. Ves ta čas se nam je doždevalo, kakor da odseva v njegovih očeh, ki so bile odprte, dobrosrčen nasmeh, dokler ni končno Miller položil roke na njegove oči, mu posvetil s svetilko v obraz, da vidi, se li oči niso spremenile, in počasi zatislil njegove trepalnice.

"Dečki", dejal je pri tem z nekako tresočim se glasom, "nič mi ne moremo pomagati, kajti on je že mrtev."

Pri tem je ugasnil svetilko, kajti medtem se je zdanilo in ura je kazala že šesto zjutraj. Potem se je Miller nekoliko pretegnil ter njegov glas je postal tak, kakor je bil prej.

"Joa, proč s svetilko!" je vzel. "Wilson, prinesi skaf in v drugi k evem na drugo stran, kajti čas je že, da pričnemo na zadnjem krovu s čiščenjem."

Tako se je dneвно delo zopet v polni meri pričelo. Tuji ljudje so odnesli Jim Lawsona na kopno, tuje roke so ga položile v črno krsto in potem je bil, kakor rečeno, pokopan tudi v tuji zemlji.

Jim Lawson in Jim Miller sta bila kakor brata, da, še več kakor to, kajti bila sta prijatelja. Njegove velike oči, ki so v običajnem življenju tako jasno in ostro zrle izpod obrvi, so gledale nekako sanjavo v sobo in potem skozi odprta okna na ulico, po kateri je hitela nepregledna množica velikega mesta na vse kraje, od kjer je le tupalet prihajal k nam kak prosiček z razprostrto roko, kak a napol dorasla deklica z ovelinimi vijolicami ali pa kak umazan prodajalec sadja.

"Kaj hočemo", dejal je končno Miller in pri tem zmajal z ramami in to je pomenjalo brezdomno vzdih, "življenje zamore biti povsem lepo in dobro in bila bi sramota, ako bi se hoteli pritoževati sedaj, ko smo pokopali moža, ki se vse svoje življenje ni pritoževal. Vendar pa moram reči, da se mi včasih življenje dozdeva prekratko... Ali — kaj pa ti misliš?" Pri tem se okrene proti nekemu staremu možu, ki je imel le eno roko in ki je nosil na vratu neke vrste citre ter radovedno zrl sedaj proti krčmarju, sedaj proti naši veliki družbi, "Jeli življenje morda predolgo? Ali bi bil danes zvečer pripravljen umreti? Vsi si ne žele dolgo živeti."

Pri tem je novodolbec opazil, da ga ne homo prepodili in vsled tega je pričel navijati svoj instrument.

"Toda kljub temu bi bilo bolje, ako bi ta človek umrl namesto Jima", pripomni Joe.

"Kaj takega misliš, ker si ne spamet?" odvrne Miller, "toda tebi ne zamerim, kajti Irci imajo vedno svoje nazore." Pri tem napolni čašo iznova z aniseto.

"Ne, stvar je po mojem nazoru povsem drugačna: Ta enooki in enoroki človek je človeški družbi tudi potreben in marljiv, seveda po svojem načinu. In ako bi poleg vse svoje nesreče sedaj izgubil še eno nogo, bi vendar le še vedno želel, da bi še nadalje živel. In kadar vidim tako nesrečnega človeka, tedaj vedno sam pri sebi mislim: Jimmy Miller, bodi vesel! Lahko bi se pripetilo, da bi imel tudi slepa ocesa in tri združljive roke; poleg tega bi bilo tudi možno, da bi bil kruljav in da bi ti prsti na nogah gledali iz čevljev in lasje na glavi skozi klobuk. Lahko bo tudi bilo, da bi nosil citre in da bi v želodcu žutil neprestano lakoto. Jimmy Miller, vesel si lahko, da se ti je dosedaj vedno dobro godilo in da dosedaj nisi imel skoraj nikdar smole. Ako pa mislim na Jimmy Lawsona, potem mislim: Jimmy, ti si pa lahko še bolj vesel kakor jaz, kajti na tem svetu si itak dokončal vsa pota."

Medtem je enoroki siromak, ki je sedel pri vratih, priredil svoje citre in pričel udarjati prve akorde, kateri so se kmalu spremenili v živahen fandango. Miller si zopet prižge smodko, se nasloni na stol in prične puhati dim proti stropu.

"Da", nadaljuje potem počasi, "Jim je svoje delo dobro opravil. In ako še kaj misli, potem misli prav gotovo ono, kar je mislil tu, tedaj, ko je zadnje umrl."

"Ali je že bil nekaj dni mrtev, kaj?" prekrine ga Wilson ves začuden.

"Mornar Jim Lawson od severoameriške jadranske 'Hyperion' je umrl vsled rumene mrzlice." Povprašaj vrhovnega, nižjega in rezervnega zdravnika, kakor tudi vse druge, in vsi bodo prav radi prisegli, da je v Aspinwallu umrl in da je tudi tam pokopan. Vprašaj pa nas, ki smo tu kaj zbrani, in vsi ti bomo takoj drage volje pričali, da je umrl vsled tega, ker je utonil, in sicer dne 16. junija 1887 v Boki kraj Buenos Aires in da smo ga danes dne 21. junija pokopali."

"Toraj je bil tedaj le navidezno mrtev?" pripomni Ned.

In medtem, ko je počasi kadil svojo smodko ter pil aniseto, in medtem, ko so glasovi pravega španskega fandanga še vedno motili tišino, pričel je pripovedovati sledečo pripoved o pokojnem mornarju, na katero se še prav dobro spominjam, dasiravno je od tedaj minila že dolga vrsta let:

"Kdo med vami je bil že kdaj v Aspinwallu? — Torej nihče? Potem bodite veseli, da še niste bili tam, ker v tem slučaju bi prav gotovo sedaj ne sedeli tukaj in čestili našega pokojnika, temveč ležali bi pokopani na Monkey Hillu, kjer bi počivale vaše kosti, ako bi jih psi, šakali in lisice že prej ne izkopalne in oglodale. Aspinwall je najžalostnejše mrtvišče mesto na svetu in ni pravič drugerega, kakor velik kup gnoja in smeti. Mesto stoji tam, kjer se bode pričel Panamski prekop (sedaj se to mesto imenuje Colon) in že večkrat sem se čudil, čemu pozna svet le ime Paname na enem koncu prekopa, dočim o mestu nihče ničesar ne ve. Inače poznajo vendar ljudje vedno najboljšo ono, kar je najslabše, in najslabše poznajo ono, kar je najbolje."

"V Aspinwallu imajo vedno rumeno mrzlico in tam so tudi konarji večni. Tam vlada vedno nezgodna vročina, dočim je vreme vedno vlažno in tudi veter je skoraj nepoznan. Že predno se pride v luko, zavoha vsakdo mrtvaški zrak in že od daleč je slišati lajanje psov. Ako se kdo izkree in gre v mesto, potem mora biti pripravljen na to, da se ga pri belem dnevu napade na ulici in oropa, dočim se godi onim, ki se slabše, ki so toliko drzni, da se podajo v kako takozvano gostilno. Tako je bilo tam vsaj tedaj, ko sem bil jaz tam. Vsled tega se mi Aspinwall dozdeva tako, kakor kaka stara čarovnica dolgih rok, katere vedno tako daleč razteza, da ni nikomur mogoče videti njene obraza. To mesto neprestano privlačuje velike množice krepkih ljudi, ki prihajajo iz Severne, kakor tudi iz Južne Amerike. Prihajajo pa vsled tega, ker jih privabi dober zaslužek, kajti pri dvomljivem predmetu, ki bo spadal oba oceana, se obivajo dobre plače. To delo zamoremo nazvati nekako poboljševalno delo. Ono, kar je bilo namreč ustvarjeno, je dandanašnji brez vsake vrednosti za parobrodne družbe."

"Vsak teden prihaja na stotine novih delavcev. Na obrežju jih sprejmejo z godbo in medtem, ko jih iz parnikov izkrenjuje, igra godba na parniku venomer. Potem pa, ko jih odvedo v notranje pokrajine, se naravno tudi godba konča, kajti delavce pošljejo takoj na močvirja, da se tam potopijo v blatu in da jih komarji pri živem telesu požro. Zopet druge pa pošljejo k strojem ali pa tja, kjer se razstreljuje skalovje, tja se jih na stotine vsaki dan onesvesti vsled mrzlice in vsled vročine."

Vse polno delavcev ne dočaka niti onega dneva, ko bi morali dobiti svojo plačo in vsled tega prihajajo tudi vedno in vedno novi delavci. Kdor utoni v močvirjih, ostane naravno tudi tu, dočim pokopljejo druge tam, kjer se jim poljubi in kjer je najbolj pripravo mesto. Vse one pa, ki umrje radi rumene mrzlice v veliki bolnišnici, ki se nahaja na malem polotoku, pokopljejo na pokopališču, katero se imenuje Monkey Hill (Opini grič), kar je naravno dokaj lepo ime za pokopališče, katero je pa v Aspinwallu itak najlepši prostor."

"Iz New Yorka smo pripeljali z našo jadranko raznotero blago in vse je bilo na ladji v redu, dokler nismo pričeli nakrcavati pesek, da damo ladji pravilno težo in enakovrednost. Takoj s prvo nakrcavalo ladjo, ki je priplula k nam, in dovedla imenovani pesek, je prišla k nam tudi mrzlica. Krmar je bil mnenja, da so nam pripeljali pesek s pokopališča, kajti daleč je prav tako, kakor je mnenje, da so pokopališča. To domneva

vanje je bilo najbrže tudi pravilno, kajti Monkey Hill se razprostira na drugi strani bolnišnice, vse do morja, kar naravno nikakor ni bilo ugodno za naš pesek."

"Takoj drugi dan smo morali z bolniško ladjo, katere je vedno plula po luki, odvesti dva naša mornarja v bolnišnico. Eden je umrl, še predno so mu zamogli v bolnišnici obesiti na vrat mali amulet, oziroma nekega svečnika, dočim je drugi umrl medtem, ko je duhoven kraj njega molil. Tu di meni so nekoč, ko sem bil v bolnišnici v Pernambuco (Brazilija), privezali nekaj takega na vrat. Na svetini je bil vtisnjen angel in vrag me vzemi, ako nisi sem potem vso prvo noč sanjal o samih angelih. Od tedaj naprej sem pa bil vedno zdrav. Svetinje hranim še vedno v denarnici med drobitjem."

"Tudi tedaj sem bil čolnar na jadranci 'Hyperion' in Jim Lawson je bil navaden mornar, haš kakor tukaj. Oba sta stala na krovu kraj odprtine, kjer sva odpirala tone peska in ga pošiljala v notranje prostore ladje. In haš, ko sva prevrnila zadnjo tono, se je Jim onesvestil in padel na krov. Vsled tega smo razobesili zastavo na velikem jamboru, kar je običajni signal za zdravniško ladjo, katere je potem tudi kmalu prišla in odvedla Jima v bolnišnico za mrzlico. Zdravnikovec nam vsleden sem dal en dolar in tako sem smel Jima spremiti v bolnišnico."

Šele potem, ko so mu odkazali mesto in ležišče in ko mu je neka takozvana sestra privezala na vrat amulet in ko je duhoven, obločen v črno obleko, zmoli celovito molitvijo, je prišel zdravnik. Potem sem moral oditi. Ko sem potem pri vratih še enkrat pogledal na Jimmyja, sem opazil, da je postal že rumen."

"Izgubili smo našega najboljšega mornarja, dejal mi je kapitan, ko sem se vrnil na ladjo. — Najbolje bo, ako nakreamo manjš peska, pri tem pa moramo zelo hiteti, kajti nikakor nečem, da bi se končno vsi izkrcali na Monkey Hillu."

"Ko smo ponesli Lawsona na kopno, je bil torej, in v petek, ko smo se pripravili, da odplujemo, so je kapitan oglašil pri konzulatlu. Ko se je jermil, nam je prinesel žalostno vest, da je naš Lawson umrl, in sicer v minuli noči vsled rumene mrzlice."

"Izgubili smo torej tri mornarje in to pomenja mnogo za ladjo, katere zaeno s kapitanom in kuharjem ne šteje, več moštva, nego le osem mož. Ladja je vsled tega izgledala, kakor da bi bila pokvarjena, toda popoldne smo vendarle pripravili potrebna jadra in vrvi, da se napotimo na daljino potovanje. Drugo jutro bi nas moral mali vlačni parnik odvesti na prosto morje. Vso noč sem se tedaj mučil z groznimi sanjami in pri teh sanjah je Lawson igral vedno glavno ulogo. Najprej sem videl divje konje, kateri se običajno pojavijo pred kakim viharjem, in naš Lawson je sedel na najdivnejšem konju. Potem sem v sanjah videl neko staro žensko in končno smo z našo jadranko jadrnali naravnost na Monkey Hill, dočim je Lawson stal kakor skala kraj krmila in spretno vodil jadranko z vetrom."

"Ko sem se končno prebudil, mi je nek notranji glas z vso gotovostjo dejal, da Lawson še ni mrtev in da je še vedno v bolnišnici. O tem sem bil potem tako prepričan, da bi takoj prisegel, da Lawson še živi. Tako sem si končno misli, da je še vedno pri zavesti ter da bi rad kaj povedal."

"Mali vlačni parnik, ki je bil črno pobarvan, zjutraj ni prišel, k nam ladjo, temveč stal je na vodi, ne da bi se iz njegovega dimnika kadilo. Brezdomno je kdo zbolel za mrzlico na njem. V luki ni bilo niti najmanjšega vetra, tako da bi nam bilo tudi s pomočjo čolna za veslanje nemogoče priti iz luke. Vsled tega smo morali ostati v zalivu in se tolažiti z nado, da prične v kratkem pihati zopet veter."

"Tekom dopoldneva vzamem mekega mornarja s seboj v čoln in potem sva odveslala na drugo stran pomola, ki je namenjen za odbivanje valov. Kapitanu sem dejal da grem ribariti. Kakor hitro pa prideva za pomol, tako da naju z ladje niso zamogli več videti, sva krenila naravnost proti kopnem."

(Konec prihodnjé)

Revmatizem je izginil.

Ako na stotisoče onih, ki so rabili Bolgarski Krvi Čaj pošilja taka zahvalna pisma H. H. Von Schlicku. Drugi gospodje:—

Ne vem, kako more biti, ker nisem niti celo škatlo vašega čaja porabil in ne čim prav nič več revmatizma v mojih kosteh. Prilagam še \$1.00 še za eno škatlo. Vas hvaležno pozdravljam in se priporočam, vam udani Jakob Bizjak, P. O. Box 738 Cle Elum, Wash.

Držite svoje telo v črstem zdravju z naravnimi rastlinami, ki so pravilno odlojene s tajno bolgarsko formulo. Nikar ne živite svojega zdravja z ponaredkami. Vedno vzemite original z podpisom H. H. Von Schlicka na zaviti. Za sedem mesecev zadostuje le \$1.00 s poštnino vred. Pošljite gotov denar, znamke ali money order, ali pa naročite na C. O. D. Priprejen in jamčen le pri:

Marvel Products Company,

9 Marvel Bldg. PITTSBURGH, PA. Opomba: Ako hočete, da zavetek priporočimo, potem pošljite še 10c.

HARMONIKE

bedni! Križnišči vrste izdelajem in popravilam po najnižjih cenah, a do te trpele in sanjske. V popravu nanesli vsaokoli polje, kar sem se na 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsemom kranjske kakor vs druge harmonike. Rabljene harmonike kupujem in vsemom tudi v amone, toda le 8 in 4 vrste.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKIZDRAVNIK

Dr. Koler je naš zdravnik slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdravništvu, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih. Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški glasoviti svet, ki ga je zdravnik, najmanj možnih boleznih.

Stavil ali zdravstveno pjenje krvi zdravniški

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Contmang, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dg. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARESKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pomoči, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tobe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

'Posojilo za svobodo'.

Državni zakladničar je te dni razpisal prostovoljno posojilo v znsku dveh tisoč milijonov dolarjev, obresti so določene na tri in pol od sto.

To je največja ponudba, kar jo je kedaj ponudila vla da Združenih držav. Prepričana je, da bo to posojilo častno podpisano. Bondi so izdelani za oddajo s prvim julijem. Sedanjí načrt je, da se jih izda po serijah po \$20.

Včeraj je prišlo v državni zaklad v eni uri podpisov za milijon dolarjev. Skoro vsaka banka bo sprejela in podpisala te bonde brez komišna.

S tem se bo na izrazit način pokazalo zaupanje državljanov v ameriški narod.

Da so ti bondi v resnici tudi dobri, nam spričuje, da jih izda najbogatejša država na svetu.

Rojaki, kateri imajo mrtev denar, bodisi v žepu, ali kje drugje shranjen brez obresti, store dobro, da si nabavijo take bonde.

Enako dobro bi storila naša podporno društva, da iz rezervnega sklada kupijo take bonde, posebno, ako prevdarimo, da marsikaka banka plača le po tri odstotke od sto, ker pri tisoč dolarjev dobe \$5 več obresti od teh bondov.

Tri in pol odstotno vladno posojilo je zelo velika privlačna sila, kajti v tem je popolna in absolutna varnost in nosi obresti, kakoršnih ne nudi marsikatera banka. Ti bondi pa bodo lahko zvišani, kar se tiče obresti, ako bi bila vlada prisiljena kdaj pozneje plačati za nje več denarja. Poleg tega pa so ti bondi oproščeni dohodninskega davka.

Priporočam se vsem, da podpisujejo te bonde, ker je v njih dobiček. Toda ameriški narod je poklican k važnejšim dolžnostim. Prvič v zgodovini je Amerika zapletena v svetovno vojno. Nismo pričeli z vojno iz pohlepa in nepremišljenosti; zavedamo se resnega položaja.

Dalje nas pa vse tudi veže patrijotična dolžnost do te dežele, kjer živimo, da jo podpiramo v teh časih, vsaj na ta način, da kupimo te bonde.

Oči celega sveta so obrnjene na nas in nas bodo posnemali. Prvi korak je, da se nabere — denar.

V tem cilju, ki je naš narodni ponos, mora biti narod edin in pošten. To prvo posojilo mora biti podpisano in upamo, da tudi bo.

Te bonde prodaja vsaka banka v Združenih državah in tudi ekspresne družbe.

Ako pa ima kak naš rojak predaleč do kake banke ali ekspresne družbe, mu te bonde izposluje brez stroškov tudi trdka Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Mr. Frank Sakser jih je sam kupil za \$10,000.

Ako kdo želi kako pojasnilo, naj se obrne nanj ali na kako bližnjo banko ali ekspresno družbo.

Ni ga človeka dovolj izkušene, da bi spoznal vse zlo, ki ga stori.

Za bistroumne spoznamo samo tiste ljudi, ki so naših nazorov.

Malo je poštenih žensk, ki ne bi bile navlečene svojega poklica.

ODDA SE

lepo stanovanje, apartament, dve sobi, brez otrok, vse najnovejšo ugodnosti, elektrika. Vprašajte v pisarni Noebert Landau, ali pa pri Janitor, 403 5. ulica, blizu 1. Ave., New York. (3-9-5)

IČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Dobra plača, stalno dele. C. Moensch Sons Company, Gowanda, N. Y.

Rodbinska sreča.

L. N. Tolstoj.

(Nadaljevanje).

Zima je minila nenavadno hitro in midva sva nazvle najinim načrtom ostala v Petrogradu še čez Velikonoči.

Drugi teden po Velikonoči bilo je že vse za odhod pripravljeno in moj mož, ki je nakupil darov, evetle in raznih za naše življenje na kmeth potrebnih reči, bil je ne navadno dobre volje.

V tem pa je iznenadoma prišla sestrična ter naju priganjala, naj bi ostala še do sobote, da bi še obiskala večerno zabavo pri grofinji R. Pripovedovala je, da me grofinja nujno vabi k udeležbi, da se je že na zadnjem plesu izrazil veliki knez M., ki je bil ta čas v Petrogradu, da bi se rad z menoj seznanil in da le zategadelj pride h grofinji na ples: proglasil me je za najlepšo žensko v celem Rusiji. Vse mesto se baje snide tam: skratka, bilo bi skoraj neodpušljivo, ako bi ne prišla tje.

Sergij Mihajlič je bil v drugem kotu dvorane, kjer se je z nekom pogovarjal.

— Pridete torej Marija? — vprašala je sestrična.

— Odpotnjeva pojutrašnjem na deželo, — odvrnila sem obotavljaje ter zvedavo pogledala moža. Najina pogleda sta se srečala in brzo sem se obrnila v stran.

— Pogovorila ga bom, da še ostaneta, — rekla je sestrična, — v soboto pa boste vsem zmešale glave. Kaj ne?

— To bi pokvarilo najine načrte... Tudi je že vse pripravljeno za pot, — odvrnila sem, malo da ji nisem obečala.

— Bi li ne mogla že nočjo obiskati kneza? — vprašal je z drugega kota moj mož s trepetajočim glasom, kakršnega doslej še nisem slišala.

— Ah, ljubosumen je! Tega nisem opazila! — zasmijala se je sestrična. — Sergij Mihajlič, ne vabim je kneza na ljubo, marveč priporočam ji nam vsem na ljubav in ker tudi grofinja R. jako želi, naj bi prišla.

— Dano jej je na volje, — opomnil je mož in odšel ven.

Opazila sem ročno, da je nenavadno razburjen; osupnilo me je tako, da še sestrični odgovorila nisem. Ko je odšla, šla sem k možu. Sprehajal se je zamišljeno po sobi in ni me opazil niti slišal, ko sem vstopila po prstih.

— V duhu že vidi moj mili Nikoljski dom, — mislila sem si, ko sem ga opazovala. — Izvestno mi sli na svoje njive, na kmete, na najine tamošnje večere in življenje...

— Ne! — odločila sem se, — vse veselice in laskanja vseh knezov na svetu dam rada za njegovo radostni nasmeh, za njegovo tiho ljubezen.

Že sem mu hotela naznaniti, da ne pojdem na zabavo, ko se je h kratki ozrl in opazil me, nagrbnil čelo. Njegov pogled izražal je zopet nekaj ponos, ostro umje in njegov zavetni, premišljeni mir. Ni hotel, da ga smatram za navadnega človeka, nego da ga najboljše sodim in razumem.

— Kaj pa ti je, moja draga? — S tem malomarnim vprašanjem obrnil se je mirno k meni. Nisem mu odgovorila. Mrzelo me je, da se je skrivaj pred menoj, da noče ostati takšen, kakršnega sem imela rada.

— Hočeš še v soboto na zabavo? — povprašal me je hladno.

— Rada bi bila šla, toda tebi to ni všeč. In tudi spraviš me že imava vse, — dodala sem naglo.

Nikdar me še ni pogledal tako hladno, nikdar še ni tako hladno govoril z menoj.

— Pred torkom ne odidem in naročil sem, da se stvari zopet izložijo iz zabojev, — rekel je. — Zato lahko ideš, ako te veseli.

Bodi torej tako dobra, pa idi. Ne, zdaj še ne odpotujem.

Kakor vsikdar, kadar je bil razburjen, hodil je z neenakimi koraki po sobi ter se za me zamenil ni.

— Jaz te resnično ne razumem, — dejala sem spremljajoča ga z očmi. — Ti trdiš, da si vedno mlajuben (ali tega ni trdil nikdar), zakaj torej sedaj govoriš z menoj tako čudno? Pripravljena sem tebi na ljubo žrtvovati to veselje, ti pa nekako ironično tirjaš od mene, kakor še nikoli prej, naj bi šla na zabavo.

— A, tako! Ti se za me žrtvuješ? — poslušajoč besedo je izrazil čudno nasmešek.

— Ne, — dejala sem glasno, — jaz ne žrtvujem ničesar, — začutila sem, kako so se mi nosnice žirile in mi je kri silila v lice.

V soboto pojdem na ples in sicer na vsak način!

— Voščim ti obilo zabave. Ali med nama je vse končano! — zavpil je jeze zardel, ni se mogel dalj premagovati. — Ne boš me delj mučila, bil sem norec, da...

— pa ustne so se mu tresle in premagal se je le z očitnim naporom, da ni izgovoril, kar mu je bilo na jezici.

Bela sem se ga v tem trenutku in ga obenem sovražila. Hotela sem mu še očitati mnogo ter se o-avetiti zavoljo razhajenja: toda ko bi le odprla usta, zaplakala bi in se tako pred njim ponižala.

Molče sem šla iz sobe.

Ko nisem več slišala njegovih korakov, prevzel me je nenado-

di jaz se žrtvujem. Česa si more človek še pozeleti. To je boj velikodušnosti. Je-li mogoče zahtevati še večje zakonske sreče?

Bilo je prvokrat, da sem slišala od njega takšno zasmehljive besede. Pa njegovo smešenje me ni osramotilo, marveč ranilo: njegova jeza me ni prestrašila, marveč prešla tudi na me. Je mar bil on, kateri se je v najinih razmerah kazal vedno tako odkritega in prostodušnega?

In zakaj govori tako?... Zato, ker sem mu hotela žrtvovati nedolžno veselje, v katerem nisem opazila nič hudega in zato, ker sem ga še pred kratkim tako razumela in ga tako ljubila!

Najine uloge so se spremenile: izogibal se je vsej odkritosrčnosti, jaz pa sem jo iskala.

— Jako si se spremenil, — vzdihnila sem. — S čim sem se ti zamerila, da tako ravnaš z menoj? To se ne godi zavolj omenjenih zabav, imeti moraš kaj drugega, starejšega proti meni na srce. Zakaj nisi odkritosrčen? Se mar ti sam poprej nisi bal odkritosrčnosti? Reci mi odkrito, kaj imaš proti meni?

Kaj bo neki odgovoril, dejala sem samovoljno pomišljajoča, da nima nič, kar bi mi mogel očitati to zimo.

Ko sem izgovorila, vstopila sem v sredo sobe, tako da je moral iti mimo mene.

— Prišel in objel me bo in vse bo dobro, — mislila sem si in bilo mi je celo žal, da mu ne bom mogla dokazati, kako se moti.

Vstavljal se je v drugem kotu sobe, gledal me ter izpregovoril:

— Ti še torej vedno ne pojmiš?

— Ne!

— Tedaj ti povem. Meni se gnjusi, prvokrat gnjusi, kar čutim in vender se tega čustva oprostiti ne morem.

In obstal je — očitvidno se je prestrašil rezkega svojega glasu.

— Kam nameravaš s tem? — povprašala sem ga zlovilno s solzami v očeh.

— Gnjusi se mi, da te knez proglasuje za zalo in da ti temu na ljubav hitiš njemu nasproti, da pozabljaš na svojega moža, na sebe in na svojo žensko čast, da ne boš razumeti, kaj mora za te občutiti tvoj mož, ako ti sama v sebi nimaš čustva dostojnosti; pa nasprotno še prihajaš k svojemu možu rekoč, da se žrtvuješ; češ: če bi se pokazala njega Visokosti bila bi za me večja sreča, pa jaz jo žrtvujem svojemu možu.

Kolikor dalje je govoril, tolikanj bolj se je razburil in glas je bil rezak, zbadljiv in neumljen.

Takšnega še ga nisem videla in se tudi nisem nadjala, da bi kedaj bil takšen; kri mi je stopila v lice; zblala sem se ga, pa ob enem sem čutila nezadržano razhajeno in polastila se me je želja, da bi se zanosila nad njim.

— Pričakovala sem to že zdavnaj, — odvrnila sem — le govori le!

— Ne vem, česa si pričakovala ti, — nadaljeval je moj mož, — pričakovati sem pač moral najhujše jaz, videč te vsakega dne v tem blatu, v tej lenobi, razkošju in bedastej družbi in pričakal sem to — pričakal, da čutim bolest in sramoto, kakor nikoli poprej: — sramoval sem se tebe, ko mi je tvoja prijateljica s svojo umazano roko stiskala sree in govorila o moje ljubosumnosti, o moje ljubosumnosti — do koga? Do — človeka, katerega midva ne poznavava. In ti me kakor navlaš nočeš razumeti in mi hočeš žrtvovati, pa kaj? — Sram te bodi, zavoljo ponižanja svojega! In žrtva! — ponovil je zbadljivo.

— A, taka je torej moč moža! — pomislila sem si. — Žaliti in poniževati ženo, katere ničesar zakrivila ni. To je toraj moževa pravica! Pa jaz se ji pokorila ne bom!

— Ne, — dejala sem glasno, — jaz ne žrtvujem ničesar, — začutila sem, kako so se mi nosnice žirile in mi je kri silila v lice.

V soboto pojdem na ples in sicer na vsak način!

— Voščim ti obilo zabave. Ali med nama je vse končano! — zavpil je jeze zardel, ni se mogel dalj premagovati. — Ne boš me delj mučila, bil sem norec, da...

— pa ustne so se mu tresle in premagal se je le z očitnim naporom, da ni izgovoril, kar mu je bilo na jezici.

Bela sem se ga v tem trenutku in ga obenem sovražila. Hotela sem mu še očitati mnogo ter se o-avetiti zavoljo razhajenja: toda ko bi le odprla usta, zaplakala bi in se tako pred njim ponižala.

Molče sem šla iz sobe.

Ko nisem več slišala njegovih korakov, prevzel me je nenado-

di jaz se žrtvujem. Česa si more človek še pozeleti. To je boj velikodušnosti. Je-li mogoče zahtevati še večje zakonske sreče?

Bilo je prvokrat, da sem slišala od njega takšno zasmehljive besede. Pa njegovo smešenje me ni osramotilo, marveč ranilo: njegova jeza me ni prestrašila, marveč prešla tudi na me. Je mar bil on, kateri se je v najinih razmerah kazal vedno tako odkritega in prostodušnega?

In zakaj govori tako?... Zato, ker sem mu hotela žrtvovati nedolžno veselje, v katerem nisem opazila nič hudega in zato, ker sem ga še pred kratkim tako razumela in ga tako ljubila!

Najine uloge so se spremenile: izogibal se je vsej odkritosrčnosti, jaz pa sem jo iskala.

— Jako si se spremenil, — vzdihnila sem. — S čim sem se ti zamerila, da tako ravnaš z menoj? To se ne godi zavolj omenjenih zabav, imeti moraš kaj drugega, starejšega proti meni na srce. Zakaj nisi odkritosrčen? Se mar ti sam poprej nisi bal odkritosrčnosti? Reci mi odkrito, kaj imaš proti meni?

Kaj bo neki odgovoril, dejala sem samovoljno pomišljajoča, da nima nič, kar bi mi mogel očitati to zimo.

Ko sem izgovorila, vstopila sem v sredo sobe, tako da je moral iti mimo mene.

— Prišel in objel me bo in vse bo dobro, — mislila sem si in bilo mi je celo žal, da mu ne bom mogla dokazati, kako se moti.

Vstavljal se je v drugem kotu sobe, gledal me ter izpregovoril:

— Ti še torej vedno ne pojmiš?

— Ne!

— Tedaj ti povem. Meni se gnjusi, prvokrat gnjusi, kar čutim in vender se tega čustva oprostiti ne morem.

In obstal je — očitvidno se je prestrašil rezkega svojega glasu.

— Kam nameravaš s tem? — povprašala sem ga zlovilno s solzami v očeh.

— Gnjusi se mi, da te knez proglasuje za zalo in da ti temu na ljubav hitiš njemu nasproti, da pozabljaš na svojega moža, na sebe in na svojo žensko čast, da ne boš razumeti, kaj mora za te občutiti tvoj mož, ako ti sama v sebi nimaš čustva dostojnosti; pa nasprotno še prihajaš k svojemu možu rekoč, da se žrtvuješ; češ: če bi se pokazala njega Visokosti bila bi za me večja sreča, pa jaz jo žrtvujem svojemu možu.

Kolikor dalje je govoril, tolikanj bolj se je razburil in glas je bil rezak, zbadljiv in neumljen.

Takšnega še ga nisem videla in se tudi nisem nadjala, da bi kedaj bil takšen; kri mi je stopila v lice; zblala sem se ga, pa ob enem sem čutila nezadržano razhajeno in polastila se me je želja, da bi se zanosila nad njim.

— Pričakovala sem to že zdavnaj, — odvrnila sem — le govori le!

— Ne vem, česa si pričakovala ti, — nadaljeval je moj mož, — pričakovati sem pač moral najhujše jaz, videč te vsakega dne v tem blatu, v tej lenobi, razkošju in bedastej družbi in pričakal sem to — pričakal, da čutim bolest in sramoto, kakor nikoli poprej: — sramoval sem se tebe, ko mi je tvoja prijateljica s svojo umazano roko stiskala sree in govorila o moje ljubosumnosti, o moje ljubosumnosti — do koga? Do — človeka, katerega midva ne poznavava. In ti me kakor navlaš nočeš razumeti in mi hočeš žrtvovati, pa kaj? — Sram te bodi, zavoljo ponižanja svojega! In žrtva! — ponovil je zbadljivo.

— A, taka je torej moč moža! — pomislila sem si. — Žaliti in poniževati ženo, katere ničesar zakrivila ni. To je toraj moževa pravica! Pa jaz se ji pokorila ne bom!

— Ne, — dejala sem glasno, — jaz ne žrtvujem ničesar, — začutila sem, kako so se mi nosnice žirile in mi je kri silila v lice.

V soboto pojdem na ples in sicer na vsak način!

— Voščim ti obilo zabave. Ali med nama je vse končano! — zavpil je jeze zardel, ni se mogel dalj premagovati. — Ne boš me delj mučila, bil sem norec, da...

— pa ustne so se mu tresle in premagal se je le z očitnim naporom, da ni izgovoril, kar mu je bilo na jezici.

Bela sem se ga v tem trenutku in ga obenem sovražila. Hotela sem mu še očitati mnogo ter se o-avetiti zavoljo razhajenja: toda ko bi le odprla usta, zaplakala bi in se tako pred njim ponižala.

Molče sem šla iz sobe.

Ko nisem več slišala njegovih korakov, prevzel me je nenado-

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDEŽ V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF BLATNIK, 3582 E. 82. St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 993 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ZAGAR, 3704 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Podtajnik: ANTON GOENC, 7728 Ossage Ave., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MIKE VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Zapisničarica: ROZI MAUER, 3522 E. 82. St., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARY GLIHA, 3906 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
MARTIN MARTINŠEK, 3559 E. 81. St., Cleveland, Ohio.
FRANK VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI NADZORNIKI:

JOHN FONDA, 7825 Burke Ave., Cleveland, Ohio.
FRANCES ZABUKOVEC, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

VRATAR:

LUDVIK GRUDEN, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

Seja se vrši prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Mike Plutevi dvorani, 3611 E. 81. St., Cleveland, Ohio.

Se je nama pripetila kaka nesreča.

— In kedaj hočeva odpotovati? — povprašala sem.

— V terek po zabavi, — odgovoril je mrzlo.

— Nadejem se, da ne ostajaš zaradi mene, — rekla sem ter mu zrla v oči, pa njegov pogled je bil mlačen in nič nisem mogla posneti iz njega, kakor bi mi ga bila kaka nevidna moč s eim zakrila. Njegovo lice zdelo se mi je hkrati staro in neprijetno.

Obiskala sva omenjeno družbo in zdelo se je, kakor bi se bile zopet vrnile najine stare, dobre, prijateljske razmere, ali te razmere bile so po vsem drugačne nego poprej.

Na zabavi sedela sem med gospami, ko je pristopil knez k meni in moral se vstati, da mi je bilo možno z njim govoriti. Vstajaje iskala sem nehoti z očmi svojega moža in videla, kako je na drugem konci dvorane zrl na me in se potem obrnil v stran.

— Da, — odgovorila sem.

Ko sva bila kasneje sama, pristopil je k meni ter podal mi roko.

— Prosim te, pozabi, kar sem ti očitil, — začel je tiho.

Prijela sem ga za roko, nasmeh iznenadenja preletel mi je lice in skoro bi me polile solze; toda izmaknil mi je roko in kakor bi se bal kakšnega razdražljivega prizora, vsedel v naslonjač precej daleč od mene.

— Torej si vender le domiš

PODP. DRUŠTVO

sveto Barbaro

ZA KREDITIRANJE DRŽAVNE SEVERNE AMERIKE

Model: FOREST CITY, PA.

Receptivirane Aug 31. Januara 1903 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ashby Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 447, Forest City, Pa.
Fomolni tajnik: AVUGST GOSTIŠA, box 210, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5803 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Fomolni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 113, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nads. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POKOTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEHOPIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHNEK, 943 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradne glasilce: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ocenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni poljuditi vse do-
stojne direktne na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa pe-
lja edino potom poljudnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nika-
kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V službu, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
kako pomanjkljivosti, naj to nemudoma namanijo uradu glav. tajnika, da
se samore napako popravi.

DOSTOJEVSKI:

Mladenich

ZA GLAS NARODA J. T.

55 (Nadaljevanje).

— Kaj hočeš, nora je. — Norec ne bo nikdar ničesar pametne-
ga ukrenil. — Se lase si bo raval, pa bo prepozno.
— Zakaj ji pa ne poveste.
— Saj si ne da ničesar dopovedati.
— Čas je, Tatjana Pavlovna, da napraviva načrt.
— Kakšen načrt, mladenič?
— Da pride še nočjo ali pa jutri Katarina Nikolajevna sem.
— Jutri bo boljše kot pa nočjo.
— Dali bi ne bilo danes mogoče?
— Meni se zdi, da ne. — Boljše je prej vso zadevo preračunati
in potem pametno ravnati.
— No, meni je navsezadnje vseeno.
— Čakaj, še nekaj.
— Kaj pa, Tatjana Pavlovna?
— Ali bi ne bilo boljše, da bi mi že danes izročil pismo? — Da
bi ga jaz spravila. — Morda se ne premisliš?
— Ne, ne! — sem vzkliznil ogorčeno. — Na noben način ne. —
Pismo je dovolj varno pri meni.
— Ali se res morem zanesti na te?
— Brez skrbi bodite. — Ob kateri uri bo tukaj Katarina Niko-
lajevna?

— Zdi se mi, da bo ob enajstih ali poldvanajstih. — Bodi v tem
času pri meni. — Glavna stvar je, da pisma ne zapraviš.
— Ne bojte se, Tatjana Pavlovna.
— Kam si zdaj namenjen?
— Ne vem, če bo šel domov, ali k staremu knezu.
— Najboljše bi bilo, če greš domov in knezu. — Povsod te pri-
čakujejo. — Jaz sem se poslovil in odšel proti knezovemu stanova-
nju, ki je bilo obenem tudi moje stovanje.
— Že na stopnicah sem zaslišal kričanje. — Glas mi je bil znan,
pa vseeno nisem vedel odkod prihaja.
Na hodniku sem opazil sila čuden prizor.
Vrata knezove sobe so bila na široko dprta. — Sredi sobe je
stal Bjoring ter podpiral starega kneza. — Pri tem je neprestano in
brez prenehanja kričal na Ano Andrejevo.
— Moj Bog, moj Bog! — je stokal knez. — Kam me hočete od-
vesti?

— Nikar se ne bojte gospod knez — mi je prigovarjal Bjo-
ring — Tukaj ste pri slabih ljudeh. — Izkoristiti so vas hoteli.
Jaz sem obstal kot okamenel.
Ana Andrejeva je stala v kotu in jokala.
Častnik, ki je bil prišel z Bjoringom je prijel starega pod paz-
duho in ga začel vleči iz sobe.
Stari knez se je branil z vsemi močmi in neprestano gledal Ano
Andrejevo. — Gedal je je in jecal:
— Draga moja! — Predraga moja....

Ona se je parkrat zaletela v Bjoringa, toda on jo je surovo su-
nil od sebe.
To je bilo preveč zame. — Planil sem v Bjoringa in začel slov-
kovati brez smisla in zveze:
— Vi, vi! — Kaj ste pa vi? — Kako si upate v mojo hišo?...
To je moj gost.... Nikamor ne bo šel.... Nikamor.... Izgubite
se!....

Bjoring me je debelo pogledal.
— A, vi ste prijatelj!
— Kaj hočete s tem? — sem mukoma ipregovoril.
— A, vi ste?
— Da, jaz sem. — Ali me ne poznate?
— O prav dobro vas poznam, in v kratkem boste imeli čast se-
znati se z oblastmi.
— S kakšnim oblastmi? — Zakaj?
— Čakajte, to vam bo prav kmalo jasno.
— Gospod Bjoring, pustite tukaj tega človeka.
— Kaj ima ta človek z vami oziroma kaj imate vi z njim?
— Saj sem vam že povedal, da je moj gost.
Toda je starec vpri v mene svoje oči in me začel prositi:
— Vidite jo! — Tam stoji. — Še boste zanjo. — Oh, moj Bog,
kako rad bi bil pri vas. — O, moj Bog, kako rad!
— Pustite ga! — sem zakričal in zastavljal Bjoringu pot.
Toda je planil k meni in me z vso silo udaril po licu.
Jaz sem se opotekel in padel. — Mj kloboč se je zakotalil po
podlago. — Skočil sem k njemu in mu hotel vrniti kloboč, toda

to moja namero je preprečil njegov tovariš, ki me je še enkrat vse-
kal za uho.

Medtem, ko sem se pobiral, sta že odveleka starca na cesto.
Jaz sem stopil sredi sobe in zaklical Ani Andrejevi:
— Ne bojte se, gospodična. — Jaz vas bom branil. Dokler sem
jaz tukaj, naj vas nič ne skrbi! — Jaz jim bom pokazal, pasjim du-
šam!

Divjal sem na cesto in videl kako so spravljali starega kneza v
kočijo.

Hotel sem prijeti za konje, pa me je kočjaž mahnil z bičem. —
Prijel sem za vrata, toda Bjoring je poklical bližnjega stražnika.

Ko je stražnik videl gardnega častnika, je prišel ter me u-
klenil.

Jaz sem se vrgel na tla in začel breati naokoli. — Kočija se je
naedtem odpeljala.

Stražniku sta prišla še dva na pomoč in dolgo časa je trajalo.
predno so me spravili vsi trije v policijski voz.

Nikoli ne bom mogel popisati, kaj sem doživel na poti v stra-
žnico in kaj sem doživel v tisti noči, ko sem bil zaprt.

Policijski sodnik mi je rekel, naj se legitimiram.
Jaz nisem imel pri sebi ničesar.

— Kako se pišete? — me je vprašal.
— Dolgoroki — sem odvrnil.
— Ali knez Dolgoroki?

— Ne, samo Dolgoroki.
— A, tako?

Sodnik se je pomilovalno nasmehnil in pokimal stražniku:
— Odpeljite ga!

Vrgel me je v sobo, kjer so bil trje ali štirje pijanci.
Pijanci so me debelo gledali. — Začel sem se pogovarjati s tem
in onim, toda nobeden mi ni dal odgovora.

Bil sem sam samotni, kot še nikdar na svetu.
Moja glava je bila polna vsakovrstnih misli. — Premišljeval
sem in ugibal, pa nisem mogel ničesar pametnega uganiti.

— Kaj bo z Versilovom, kaj bo z Katarino Nikolajevno, kaj bo
z Ano Andrejevo?

Na vsa ta vprašanja nisem vedel odgovora.
Natančno se še spominjam, kako sem se potipal sredi noči za
sunjo. — Med podlako in suknjo je zašumel papir.

To me je nekoliko pomirilo.
— Hvala Bogu! — sem mislil sam pri sebi — pisma mi še niso
odvzeli. — To je še dobro. — Dokler imam jaz pismo, se ne more ni-
česar pripetiti.

In v tej smeri so se razpredale moje misli, pa so naenkrat za-
dele na hud odpor.

— Kaj pa bo, če mi jutri policija pismo odvzame? — Danes me
še niso priskali, ker so mislili, da sem pijan, jutri me bodo pa prav
gotovo.

Ure od polnoči do jutra so se mi zdele cela večnost. — Moji to
varši so smrčali, jaz sem pa premišljeval.

Slednjič se je začelo daniti.
Čakal sem stražnika, pa ga ni hotelo biti.

Slednjič so se vrata odprla, in vstopil je stražnik.
— Dolgoroki!

— Da, jaz sem.
— Za menoj!

Moj strah se je začel že izpreminjati v pošastno grozo, kajti pre-
pričan sem bil, da se bo zdaj začela preiskava.

Toda na moje največje začudenje je bil sodnik sila prijazen.
— Oprostite — je rekel. — Toda postava je postava. — Nismo
mogli drugače. — Aretirani ste bili zastran kaljenja miru.

— Zdi se mi, da so drugi bolj kalili mir kakor pa jaz.
— No, zdaj je že vse dobro. — Zdaj lahko odjdete.

— Ali res smem?
— Seveda. — Zmota je bila, pa jo je nekdo pojasnil.

— Kdo jo je pojasnil?
— Tisti človek, ki vas je pustil aretirati.

— Bjoring?
— Da, tako nekako se imenuje.

Šele pozneje sem izvedel, kaj se je bilo zgodilo.
(Dalje prihodnje)

Velika zaloga vina in žganja.

Belo vino, 50 galon je..... \$40.00
Rdeče vino, 50 galon je..... \$30.00
Brinjevec 4 galone sodček je..... \$17.00
Drožnik, 4 galone sodček je..... \$13.00
Manje kakor 50 galon se mora plačati posoda.
Naročilo se more priložiti denar.
5308 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

Zakaj?

Zakaj sprejemam vsak dan več naročil od naših rojakov
za razne ameriške in importirane pijače? — Zato, ker je moje
blago pristno, cene nizke in postrežba točna! Ako si nevarni
Tomaž, prepišaj se pri meni ali pri mojih odjemalcih!
V zalogi imam vsakovrstne pijače od navadne mineralne
vode do najdražjega šampanjca.

Ignatz Podvasnik,
6325-27 STATION ST., E. E. PITTSBURGH, PA.
Phone Hilland 111. SVOJI K SVOJIM.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne
navedbe v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti
ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije gle-
do datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno
postreženi.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"
KOT EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V IZD. DRŽAVI

Ugodna prilika.

OGLEJTE SI FARME
V ST. HELENA, N. C.

St. Helena, N. C., leži v bližini
velikega mesta Wilmington, N.
C., in tu imamo še čez sto izčišče-
nih in razoranih farm. Zemlja je
izbrana najboljša in razdeljena v
farme po 10 in tudi več akrov.
Tukaj rodi vse, in sicer 8 mesecev
v letu. Podnebje je zdravo in pri-
jetno, ker nikdar ni prevroče in
ne prehladno. Dobra pitna voda.

Od že preje označenih farm so
prodane št. 9, 11, 12, 19 in 44. Tu
zdolaj opišemo zopet par farm, ki
še niso prodane.

Farma št. 16. — Izvrstna mala
farma, obsegajoča 10 akrov fine
zemlje. Lepo barvana prikup-
ljiva hiša. Mala šupa. Na pri-
jaznem kraju ob glavni cesti, po-
leg postaje. Vsa zemlja je izčišče-
na in kakih osem akrov je izora-
nih, en del zasejan in to zemljo se
vsakemu lahko pripravi. Cena
\$1150, plača se \$287.50 takoj in
po \$172.50 na leto v petih letih.

Farma št. 19. — Ta farma ob-
sega 10 akrov, ima prostorno
hišo s štiri sobami, prijazno
pobavarno. Mala šupa, studenec
in mali vinograd. Leži ob glavni
cesti, blizu postaje, cerkve in šole.
7 1/2 akrov fino obdelanih in
ostalo je dobra zemlja, katero se
lahko še izorje, če potrebno. Na
to farmo se lahko takoj naselite.
Lepa prilika priti do dobre far-
me. Cena \$1150, plača se \$287.50
takoj in po \$172.50 vsako leto v pe-
tih letih.

Farma št. 21. — Deset akrov
fine zemlje brez poslopij. Kupec
lahko rabi sosednje poslopje, do-
kter si ne zgradi svoje lastne hiše.
Ves material za zgradbo poceni.
Leži na severno stran železnice,
okrog 3/4 milje od postaje, cerkve
in ljudske šole. Vsa zemlja je iz-
čiščena in polovico izorane. Osta-
lo se takoj lahko izorje. Cena
\$500, plača se \$125 takoj in po
\$75 na leto v petih letih.

Farma št. 276. — Ta farma ob-
sega 11 akrov prav ob progi At-
lantic Coast Line železnice in je
blizu postaje. Vsa zemlja je izči-
ščena lesa. Sedanja cena je \$700
toda nadaljuje se z delom in pri-
šlo se bo še stroške za razne na-
prave. Pogoj: eno četrtino na-
prej in ostanek v letnih obrokih
v petih letih.

Enakih farm je na izbero in tu-
di imamo mnogo zemlje za pašni-
ke, katero zemljo naseljeniki lah-
ko rabijo, dokler ni prirejena za
razprodajo.

Vsa zemljišča so last Mr. Hugh
MacRae & Co. in na zemljiških je
Mr. L. N. Johnston superinten-
dent, kateri daje naseljenecem na-
svete in jim je v pomoč.

Družba nima kričavih agentov
in zato tudi ne kliče spekulativov,
za katere ni prostora v tem kra-
ju. Namen družbe je, da se vsak
sam prepriča in potem šele kupi.
Družba noče spekulativov, ampak
le pridne naseljenice, ki si hočejo
z delom vstanoviti svoj dom in ne
pa z mešetarijo. Take potrebuje-
mo, pa nobenih drugih, ker za
zadnje pri nas ni prostora.

Vsak prvi in tretji torek v me-
secu je znižana cena za vožnjo iz
Washingtona, D. C., do St. Hele-
na, N. C., in stane je \$11.10 za
sem in tja. V slučaju, da se odlo-
žite za obisk na farme in želite
kaka nadaljna pojasnila, nam pi-
šite in mi vam bomo dragevolje
pojasnili, kar boste želeli.

North American Farms Assn.
(Inc.)
17 Battery Pl., New York, N. Y.

POZOR ČITATELJI!
HIPNOTIZEM
Cena knjige je s poštnino 35c.
SLOVENSKA KNJIGARNA
P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Dr. LORENZ,
Jaz sem edini slovenski govo-
reči specialist možnih bolezni v
Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do
poldne do 8. ure zvečer. V pe-
tih od 9. dopoldne do 2. popol.
Nedeljo od 10. do 2. popol.

DR. LORENZ,
Specialist možnih bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulici,
Pittsburgh, Pa.

Najstarejša slovensko-hrvatska trgovina z likery v Ameriki.

Mi vam nudimo našo malogo najboljših likerjev po sledečih cenah:

Brinjevec, saboj (6 steklenice).....	\$ 7.00
Brinjevec, saboj (12 steklenice).....	12.00
Tropinjevec, galona.....	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in 3.00
Tropinjevec, saboj (6 steklenice).....	5.50
Tropinjevec, saboj (12 steklenice).....	10.00
Šljivovka, galon.....	\$2.75 in 3.00
Brinjevec, (posamezna steklenica).....	1.50
Naš glavni "66" Pure Rye Whiskey, 7 let star saboj (6 steklenice).....	8.00
saboj (12 steklenice).....	11.00

Concord vino, rdeče, barel..... \$32.00
Concord vino, rdeče, pol barela..... 18.00
Pri odjemu 5 in 10 galon, stane galona..... .50
Pri odjemu ene same galone pa..... 1.00
Belo vino, barel..... 28.00
Belo vino, pol barela..... 18.00
Pri odjemu 5 ali 10 galon, stane galona..... 1.00
Pri odjemu ene same galone pa..... 1.25

Za posodo računamo sledeče cene: za 2, 4 in 6 galone sodiša 50
centov, za 5, 6 in 10 galon sodiša \$1.00 in za 25 galon (pol barela) \$1.50.
Barele pa damo nastojati.
Z naročilom pošljite vedno tudi Money Order ali pa bančni ček.
Za vse blago jamči.

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY
6102-4 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebej ako imate
druslino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opremo ako ne hočete
nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki pripravljamo svoje velike
prodajalne, kjer dobite vse kar je potrebno. Pri meni imate vrhne pe-
steno in sanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, po-
šljite na telefon Princeton 1881 ali pa na Rosedale 1881 in jaz bom poslal
na avtomobil po vas. Ako pa vamete potestno karo se pošljite s St. Clair
karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov.

A. GRDINA,
6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Pri meni se vedno dobi letni toledar za 20c. poštah znamki.

Frank Petkovšek
Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKESHA, WIS.

PRODAJA fina vina, izvrsne kvalitete,
patentirana zdravila,
PRODAJA vedne listke yseh psykolog-
skih črt,
POŠILJA denar y stari kraj sanesljivo in
pošteno,
UPRAVLJA ysa z notaryki posla spela-
joča dela.

CENIK KNJIG
katere ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač,	1.50
voman	1.50
Cerkvena zgodovina	1.70
Poljedelstvo	1.50
Postrežba bolnikom	1.20
Sadlerja v pogovorih	1.20
Slov.-angleški in angl.-slov.	1.50
slov.	1.50
Srednji katekizem	1.50
Trina uš in trtoraja	1.40
Učna živinoreja	1.50
Učni kletar	1.30
Učni kmetovalec	1.50
Veliki slovensko-angleški	2.00
tolmač	2.00
Venček častnik	1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Cesar Jožef	1.30
Evstahija	1.20
Doli s orodjem	1.50
Hildegarda	1.25
Hubald pripovedke	1.20
Isanami, mala Japonka	1.25
Isidor, pobožni kmet	1.25
Is raznih stanov (pesnice)	1.20
Jama nad Dobruško	1.20
Jaromil	1.20
Juni Miseric	1.00
Juri baron Vega	1.25
Kako vzgaja usoda	1.40
Kraljičin nečak	1.40
Korejska brata	1.40
Maron, križanski deček in Liba- nons	1.50
Na valovih južnega morja	1.20
Nekaj iz ruske zgodovine	1.20
O jetliki	1.15
Oganjica ali hudobija in ne- dolžnost	1.50
Pegam in Lambergar	1.55
Potovanje v Lilliput	1.25
Praki Judek	1.50
Preko morja	1.40
Preganjanje indijanskih mladi- čarjav	1.40
Princ Evgen Savojaki	1.25
Princa buronskega slavarja	1.40
Revolucija na Portugalskem	1.50
Reposlavl	1.25
Ribičev sin	1.15

RAZGLEDNICE:

Newyorike s cvetlicami, humo- ristične, božične, novoletne in velikonočne komad po	1.00
Album mesta New Yorka s kras- nimi slikami, mali	1.50

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	1.10
veliki	1.25
Avstro-Italijanska vojna mapa	1.20
Balkanskih držav	1.15
Evrope	1.15
Evrope, vezan	1.50
Vojna stenska mapa	1.50
Vojni atlas	1.25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	1.25
Avstro-Ogrske mali	1.10
veliki vezan	1.50
Celt svet	1.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	1.50